

JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO SAVIVALDYBĖSE KOKYBĖS VERTINIMAS

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VERTINIMO ATASKAITA

2010 m.

Vilnius

TURINYS

ĮVADAS	3
VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS	5
VERTINIMO SKALĖ.....	17
VERTINIMO PROCESAS IR PROCEDŪROS.....	18
VERTINTOJŲ GRUPĖ	19
DETALŪS JAUNIMO POLITIKOS VERTINIMO APRAŠAI.....	20
VERTINIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS	36
PRIEDAI.....	46
KITI INFORMACIJOS ŠALTINIAI.....	47

ĮVADAS

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksnių programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ priemonę „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“ (VP1-4.1-VRM-07-V) įgyvendina projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“.

Įgyvendinant šį projektą siekiama stiprinti valstybinių sektorių, dirbantį jaunimo politikos srityje ir nevyriausybinių sektorių, dirbantį su jaunimu. Kartu kurti, skatinti ir stiprinti bendradarbiavimo formas tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių.

Projekto įgyvendinimo metu nacionaliniu lygmeniu rengiamos metodikos, tyrimai, analizės, vertinimai, koncepcijos, rekomendacijos, mokymo programos, jaunimo politikos įgyvendinimą tobulinančios sistemos, įvairūs renginiai. Siekiant užtikrinti kuriamų projektų rezultatų kokybę pasitelkiama tarptautinė patirtis. Į regioninį lygmenį perkeliama nacionaliniame lygmenyje sukurti projekto produktai, juos išbandant ir įvertinant vykdomų veiklų efektyvumą savivaldybėse – partnerėse.

Vienas svarbiausių vykdomo projekto veiklos įvertinimo rodiklių yra pirminis jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimas, kuris yra atliekamas pirmoje projekto įgyvendinimo dalyje visose projekte dalyvaujančiose savivaldybėse: Klaipėdos miesto, Jonavos rajono, Šiaulių miesto, Kelmės rajono, Telšių rajono, Lazdijų rajono, Skuodo rajono.

VšĮ „Savivaldos plėtros institutas“ laimėjo viešąjį pirkimą ir 2010 m. birželio 11 dieną pasirašė sutartį su Jaunimo reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (sutarties Nr. 3F-19-(6.26)) dėl jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimų. Šia sutartimi Savivaldos plėtros institutas įsipareigojo, vadovaujantis Jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėse kokybės vertinimo metodika, patvirtinta LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. A1-157, kuri buvo patobulinta, atlikti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės pirminius ir baigiamuosius vertinimus septyniose savivaldybėse (Klaipėdos miesto, Jonavos rajono, Šiaulių miesto, Kelmės rajono, Telšių rajono, Lazdijų rajono, Skuodo rajono).

VERTINIMO TIKSLAS – visapusiškai įvertinti jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.

UŽDAVINIAI:

1. Vertinimo instrumento paruošimas, adaptuojant metodiką periodiniam vertinimui;
2. Vertintojų grupės sudarymas ir fokus grupės tyrimo atlikimas;
3. Vertinimo rezultatų apibendrinimas ir rekomendacijų efektyvesniam jaunimo politikos įgyvendinimui parengimas.

Vertinimo rezultatas – parengta ataskaita, kurioje detalai aprašyta esama jaunimo situacija savivaldybėje, išanalizuotos vykdomos jaunimo politikos silpnosios ir stipriosios pusės bei pateiktos rekomendacijos. Šis dokumentas turėtų tapti atspirties tašku faktais grįstos jaunimo politikos įgyvendinimui kiekvienoje savivaldybėje. Dokumentas bus naudojamas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projekto „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“ įgyvendinimo efektyvumui vertinti, kadangi projekto pabaigoje bus atliekami pakartotiniai projekto savivaldybių vertinimai – vertinamas rekomendacijų įgyvendinimas bei situacijos pasikeitimo rodikliai.

Vertinimo ataskaitoje naudoti sutrumpinimai:

- JRD, Departamentas – Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- Institutas – Savivaldos plėtros institutas;
- EEE – Europos ekonominė erdvė;
- JRT – Jaunimo reikalų taryba;
- JRK – Jaunimo reikalų koordinatorius;
- JTBA – Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra;
- VVG – Vietos veiklos grupė.

VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS

Atnaujintoje jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo metodikoje numatytos šios sudedamosios dalys: indikatoriai, temos ir galimi informacijos šaltiniai. Metodika sudaryta iš 9 indikatorių:

1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas,
2. Jaunimo dalyvavimas,
3. Parama jaunimui,
4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas,
5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėseną,
6. Jaunimo informavimas,
7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas),
8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje,
9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas.

Kiekviename indikatoriuje yra numatytos 1-5 temos, kurios turėtų būti nagrinėjamos, siekiant atskleisti indikatorių esmę ir galimi informacijos šaltiniai. Siekiant sisteminio ir racionalaus požiūrio į jaunimo politiką ir konsultacijų su JRD darbuotojais metu, buvo sutarta, kad vertinimo **metodikos skiltis „Tema“ yra per plati, kad būtų galima vienareikšmiškai vertinti jos kokybę, o skiltis „Galimi duomenų šaltiniai“ – per daug smulkmeniška. Todėl buvo įvestas tarpinis rodiklis, leidžiantis apjungti bendrus vardiklius turinčius „Galimus duomenų šaltinius“.** Žemiau pateikiame tarpinių vertinimo kriterijų (juos pavadino „Rodikliai“) detalizavimą kiekvienam vertinimo metodikos indikatoriui.

Indikatorius nr. 1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
1.1. Teisės aktai, reglamentuojantys jaunimo politikos formavimą bei įgyvendinimą	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcija	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta savivaldybės jaunimo politikos koncepcija.
		Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcijos turinys.
	Jaunimo reikalų tarybos veiklos	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatų ir

	reglamentavimas	tarybos sudėties patvirtinimo.
		Savivaldybės institucijų dokumentai, kuriais atstovai deleguojami į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą.
	Savivaldybės tarybos sprendimai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo (programos, finansavimas)	Savivaldybės tarybos sprendimas dėl lėšų savivaldybės biudžete jaunimo politikai įgyvendinti.
		Savivaldybės institucijų leidžiami teisės aktai, užtikrinantys jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.
1.2. Planavimo dokumentai	Savivaldybės jaunimo politikos strategija	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos strategijos rengimo.
		Savivaldybės jaunimo politikos strategija.
		Savivaldybės jaunimo politikos strategijos turinys.
	Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos programos rengimo.
		Savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programa.
		Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos turinys.
Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas	Patvirtintas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas.	
	Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano turinys.	
1.3. Savivaldybės institucijos, įstaigos ir valstybės tarnautojai, atsakingi už jaunimo politikos įgyvendinimą	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos sudėtis
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentai.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentų turinys.
	Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius	Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymas
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus metų veiklos planas
		Teisės aktai, kuriais jaunimo reikalų koordinatoriui deleguojamos papildomos funkcijos
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus teikti pasiūlymai savivaldybės institucijoms ir įstaigoms. Jaunimo reikalų koordinatoriaus pasiūlymų į kuriojus buvo atsižvelgta skaičius.
		Darbo grupių, komisijų skaičius į kurias savo kompetencijos klausimais įtrauktas jaunimo reikalų koordinatorius.
		Įsakymai dėl jaunimo reikalų koordinatoriaus

		skatinimo
	Jaunimo centras (-ai), kitos įstaigos	Jaunimo centras (-ai)

Indikatorius nr. 2. Jaunimo dalyvavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
2.1. Jaunimo dalyvavimas savivaldoje pagal gyvenamąją teritoriją	Jaunimo dalyvavimas bendruomenių veikloje	Jaunimo dalyvavimas vietos bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją veikloje
		Jaunimo, įsitraukusio narystės pagrindu į bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijas, skaičius.
	Jaunimo, esančio bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją valdybose (tarybose), skaičius	
	Jaunimo pateiktų pasiūlymų ir iniciatyvų efektyvumas	Pasiūlymų skaičius per metus - pateiktų jaunų žmonių bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijai
2.2. Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldoje	Su jaunimu dirbančių organizacijų veikla, jos atitikimas jaunimo poreikiams	Savivaldybės teritorijoje registruotų su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų įvairovė pagal siūlomas veiklas, veiklų tematikas (sporto, kultūros ir k.t.).
	Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje	Jaunimo, esančio religinių bendruomenių ir bendrijų nariais, skaičius.
		Jaunimo, esančio kitų, su jaunimu dirbančių organizacijų nariais, skaičius.
2.3. Jaunimo veikla	Jaunimo organizacijų įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	Savivaldybės teritorijoje registruotų jaunimo organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo organizacijų skaičius.
		Jaunų žmonių, esančių jaunimo organizacijų nariais, skaičius.
		Jaunimo organizacijų įvairovė ir jų siūlomos veiklos atitiktis jaunimo poreikiams.
		Galimybės jauniems žmonėms dalyvauti jaunimo organizacijų veikloje jų gyvenamojoje vietoje.
	Neformalių grupių įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	Neformalių jaunimo grupių (jaunimo neformali grupė - susidaranti individų bendrų interesų pagrindu, veikianti ir pastebima (identifikuojama). bendruomenėje ne mažiau kaip 1 metus) veikiančių savivaldybės teritorijoje skaičius.
	Jaunimo aktyvumas	Jaunų žmonių įgyvendinamų iniciatyvų projektų,

	įgyvendinant ir dalyvaujant jaunimo veikloje	<p>programų skaičius.</p> <p>Jaunimo, dalyvaujančio jaunimo iniciatyvose, projektuose, programose, skaičius.</p>
2.4. Jaunimo savivalda formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose, vaikų globos namuose	Jaunimo dalyvavimas formaliojo ir neformaliojo švietimo veikloje	Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius savivaldybėje.
		Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų savivaldybėje skaičius, kuriose veikia mokinių ir studentų savivaldos.
		Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius, kuriose mokinių ir studentų savivaldos dalyvauja organizuojant įstaigos veiklą ir rengiant bei įgyvendinant įvairius projektus.
		Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių.
	Mokinių ir studentų savivaldos stiprinimas ir veiklos efektyvinimas	Projektų ir programų, skirtų mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius ir joms įgyvendinti skirtos lėšos.
		Metodinė literatūra ir konsultacijos, padedančios užtikrinti mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
		Darbas su formalaus ir neformalaus švietimo įstaigų vadovais, siekiant užtikrinti šiose įstaigose mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
		Mokinių ir studentų savivaldos atstovų, dalyvavusių programose bei priemonėse, skirtose mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius.
	Jaunimo dalyvavimas globos įstaigų veikloje	Globos įstaigų skaičius savivaldybėje.
		Globos įstaigų skaičius, kuriose jauni žmonės įtraukiami į sprendimų priėmimą dėl įstaigos veiklos.
		Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių globos įstaigose.
	2.5. Jaunimo dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje	Jaunimo ir jaunimo organizacijų dalyvavimas jaunimo politikos formavime
Jaunimo organizacijų iškeltų klausimų ir pasiūlymų savivaldybės jaunimo reikalų tarybai skaičius.		
Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir į kuriuos buvo kviečiamas jaunimas, skaičius.		
Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir kuriuose dalyvavo jaunimas, Jaunimo atstovų pateiktų pasiūlymų skaičius ir turinys.		

Jaunimo dalyvavimas jaunimo politikos įgyvendinime per jaunimo reikalų tarybą	Savivaldybėje veikianti regioninė jaunimo organizacijų taryba ir jos kompetencija.
	Jaunimo organizacijų, įeinančių į savivaldybėje veikiančios regioninės jaunimo organizacijų tarybos sudėtį, skaičius.
	Jaunimo atstovų skaičius savivaldybės jaunimo reikalų taryboje.

Indikatorius nr. 3. Parama jaunimui

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
3.1. Finansinė parama	Jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų finansavimo efektyvumas	Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų administravimo išlaidoms padengti skiriamos lėšos (skirstymo kriterijai, skiriamos sumos, finansuotų organizacijų skaičius ir kt.)
		Jaunimui palankių erdvių (centrų) priežiūra, steigimas, išlaikymas ir veiklų finansavimas.
		Lėšų skyrimas jaunimo ir su jaunu dirbančioms organizacijoms ilgalaikiam turtui įsigyti arba remontuoti (renovuoti) organizacijų patalpas (remontuotų (renovuotų) savivaldybės lėšomis patalpų skaičius. Įsigytos įrangos ir ilgalaikio turto savivaldybės lėšomis skaičius ir įvairovė).
		Finansavimą iš kitų šaltinių gaunančių projektų (programų) kofinansavimas.
	Neformalių grupių finansavimas	Galimybė neformalioms grupėms dalyvauti savivaldybės įstaigų skelbiamuose projektu finansavimo konkursuose.
		Neformalių jaunimo grupių finansuotų projektų skaičius ir jiems skiriamos lėšos iš savivaldybės biudžeto.
	Finansavimo atitikimas realiems jaunimo poreikiams	Finansuojamų veiklų įvairovė ir prioritetai, jų atitiktis vietos jaunimo poreikiams.
		Finansinės paramos prieinamumas ir adekvatumas jaunimo poreikiams (lėšų poreikio ir skiriamų lėšų santykis).
		Finansinės paramos skyrimo kriterijų adekvatumas ir procedūros.
		Finansuojamos veiklos įvairovė, atsižvelgiant į jaunimo interesus, poreikį.
	Jaunimo veiklos finansavimas iš verslo sektoriaus	Finansavimas iš verslo sektoriaus.

3.2. Materialinė parama	Jaunimo veiklai skirtos savivaldybės patalpos	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijų teisės aktais yra skirtos patalpos buveinei, skaičius.
		Patalpų būklė, jų atitiktis organizacijų poreikiams.
		Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.
	Jaunimo veiklai skirtas ilgalaikis turtas	Savivaldybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms įstaigoms ir organizacijoms skaičius ir vertė.
		Valstybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms skaičius ir vertė.
		Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.
Kita materialinė parama	Užsienio šalių fondų ir labdaros - paramos fondų skirta materialinė parama.	
	Verslo sektoriaus skiriama parama.	
3.3. Kitokia parama	Parama vystant partnerystę ir bendradarbiavimą	Projektų, kuriuose savivaldybės institucijos ir įstaigos yra jaunimo organizacijų partnerėmis, skaičius. Partnerių vaidmuo ir įsipareigojimai.
		Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijos bei įstaigos padėjo sukurti tarptautinius ryšius ir bendradarbiavimą, skaičius.
		Jaunimo atstovų, įtrauktų į savivaldybės tarptautines delegacijas, skaičius.
	Savivaldybės pagalba jaunimo ir jaunimo organizacijoms organizuojant renginius	Aktualių renginių, organizuotų savivaldybės lėšomis jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, skaičius.
		Lėšos, skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų aktualiems renginiams organizuoti. Renginių dalyvių skaičius.
	Savivaldybės priemonės skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimui	Savivaldybės vykdytų priemonių, skirtų jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų organizacijų atstovų ir specialistų, dirbančių su jaunimu kvalifikacijai tobulinti, skaičius.
		Jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų organizacijų, specialistų, dirbančių su jaunimu, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo programose bei priemonėse, skaičius.
	Skatinimas už nuopelnus jaunimo	Savivaldybės institucijų bei įstaigų, paskatintų už nuopelnus jaunimo veiklai ir politikai, asmenų

	veiklai	skaičius. Skatinimo už nuopelnus jaunimo veiklai ir jaunimo politikai būdai.
	Rėmimas už paslaugas apmokant savivaldybės lėšomis	Jaunimo organizacijų, kurioms buvo kompensuotos organizacijos registravimo ir kitokios išlaidos, skaičius. Lėšų suma iš savivaldybės biudžeto, skirta pirkti paslaugoms, kuriomis naudojosi jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius, kurioms savivaldybės lėšomis buvo nupirktos paslaugos. Nupirktų paslaugų rūšys ir įvairovė.

Indikatorius nr. 4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
4.1. Jaunimo mokymai ir konsultavimas	Mokymų ir konsultacijų atitikimas jaunimo poreikiams	Mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimai jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe.
		Mokymų ir konsultavimo temų ir metodų įvairovė ir atitikimas poreikiams.
		Mokymuose ir konsultacijose dalyvaujančių asmenų dalis(nuošimtis) nuo viso jaunimo skaičiaus.
		Mokymų medžiagos leidimas ir platinimas.
	Savivaldybės pagalba siekiant pasinaudoti nacionaline ir tarptautine patirtimi	Asmenų, kuriems savivaldybės institucijos bei įstaigos sudarė sąlygas dalyvauti nacionaliniuose bei tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo programose, skaičius.
4.2. Mokymų ir konsultavimo kokybė	Mokymo ir konsultacijų įtaka jaunimo veiklos kokybei	Mokymų ir jų metu įgytos kompetencijos visuomenėje ir savivaldybės institucijose, įstaigose įvertinimas bei pripažinimas.
		Sėkmingai įgyvendintų projektų bei programų, kuriose buvo pritaikytos mokymų metu gautos žinios bei įgūdžiai, skaičius.
		Mokymų rezultatų vertinimai, atlikti tarp mokymų dalyvių ir vertinimų rezultatų įtaka mokymų turiniui.
4.3. Asmenys, dirbantys su jaunimu	Asmenų dirbančių su jaunimu kompetencija ir atitikimas jaunimo poreikiams	Asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius ir pasiskirstymo tolygumas savivaldybės teritorijoje
		Asmenų, dirbančių su jaunimu, pateikti pasiūlymai savivaldybės tarybai ir tarybos komitetams, savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančioms institucijoms, įstaigoms bei pareigūnams ir dalyvavusių rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant savivaldybės planus, programas,

		priemonės jaunimui, skaičius ir pateikti pasiūlymai.
	Asmenų dirbančių su jaunimu skatinimas	Finansuotų projektų, skirtų su jaunimu dirbantiems asmenims bendradarbiavimui stiprinti, skaičius. Savivaldybės institucijų bei įstaigų įgyvendinančių jaunimo politiką pripažintų ir paskatintų asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius. Asmenų, dirbančių su jaunimu, darbo sąlygos, jų skatinimas, sąlygų sudarymas kompetencijos kėlimui, įtraukimas į sprendimų priėmimą, programų bei priemonių jaunimui ir jaunimo grupėms, organizacijoms rengimą.
4.4. Jaunimo neformalaus ugdymo padėtis	Neformalaus ugdymo metodų taikymo efektyvumas	Jaunimo, kuriems buvo taikomi neformalaus ugdymo metodai, teigiama nuomonė ir vertinimai. Programų, priemonių bei projektų, užtikrinančių, asmenų, dirbančių jaunimo neformalaus ugdymo srityje, apsikėitimą informacija ir patirtimi, skaičius ir finansavimas savivaldybės lėšomis.

Indikatorius nr. 5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėseną

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
5.1. Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai	Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai ir bendradarbiavimas	Jaunimo tyrimus savivaldybėje atliekančių (galinčių atlikti) įmonių, įstaigų, organizacijų ir privačių asmenų skaičius ir kvalifikacija. Nacionalinės ir tarptautinės įmonės, įstaigos, organizacijos, privatūs asmenys, atlikusios jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimus. Tyrėjų bendradarbiavimas.
5.2. Tyrimų įvairovė, kokybė ir naudingumas	Kiekybiniai tyrimai savivaldybėje	Atliktų jaunimo ar atskirų jo grupių apklausų skaičius savivaldybėje. Bendrųjų jaunimo padėties tyrimų reguliarumas. Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.
	Kokybiniai tyrimai savivaldybėje	Savivaldybėje vykdytų kokybinių (giluminių) tyrimų skaičius. Atliktų jaunimo padėties analizių atskirose jaunimo politikos srityse skaičius ir reguliarumas. Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.

	Dalyvavimas nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose	Savivaldybėje vykdytų nacionalinių ir tarptautinių jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimų temos, klausimai ir rezultatai.
5.3. Duomenys apie jaunimą	Turimi duomenys apie jaunimą	Jaunimo politikos ir jaunimo veiklos sričių, kuriose yra renkami, kaupiami ir atnaujinami duomenys ir informacija, skaičius.
		Savivaldybės jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei asmenų susisteminti duomenys; jų atnaujinimo ir papildymo reguliarumas, išsamumas.
	Duomenų prieinamumas ir bendradarbiavimas keičiantis jais	Galimybė laisvai naudotis duomenimis jaunimui, su jaunimu dirbančioms institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei asmenimis.
		Institucijų, įstaigų, organizacijų skaičius, su kuriomis bendradarbiaujama apsikeičiant, papildant, atnaujinant informaciją duomenų bazėje
5.4. Tyrimų rezultatų ir kitų duomenų panaudojimas	Rezultatų panaudojimas rengiant planus ir programas	Tyrimų rezultatų ir duomenų praktinis panaudojimas rengiant savivaldybės planus, programas.
		Nacionalinių ir tarptautinių programų, kurias rengiant savivaldybė teikė savo duomenis apie jaunimą, jaunimo veiklą ir politiką duomenys, skaičius.
	Rezultatų panaudojimas vertinant įgyvendintas programas	Tyrimų rezultatų ir duomenų naudojimas jaunimo politikos įgyvendinimo efektyvumui ir kokybei įvertinti.
		Atvejų skaičius, kai tyrimų duomenys buvo naudojami jaunimo veiklos ar jaunimo politikos efektyvumui ir kokybei įvertinti.

Indikatorius nr. 6. Jaunimo informavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
6.1. Jaunimo informavimas apie jaunimo politiką	Jaunimo informavimo efektyvumas	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, neformalių jaunimo grupių reguliariai gaunančių informaciją apie savivaldybėje svarstomus ir priimtus sprendimus jaunimui aktualiais klausimais, projektus, įvairias galimybes skaičius.
		Jaunimo informavimo priemonių ir būdų skaičius
	Dvipusės informacijos sklaidos priemonių efektyvumas	Jaunimo diskusijų kartu su savivaldos atstovais skaičius įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis.
		Jaunų žmonių, dalyvavusių diskusijose įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis, skaičius.

6.2. Jaunimo veiklos žinomumas	Jaunų žmonių požiūris į jaunimo veiklą	Jaunų žmonių procentas, žinantis jaunimo organizacijas.
		Jaunų žmonių požiūris į jaunimo organizacijas.
		Jaunų žmonių požiūris į savanorišką jaunimo veiklą.
		Jaunų žmonių požiūris į neformalias jaunų žmonių grupes.
		Jaunų žmonių požiūris į jaunimo iniciatyvas
	Informacijos apie jaunimo veiklą efektyvumas	Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, įvairovė.
		Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, tiražai.
		Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, platinimo vietos ir būdai
6.3. Jaunimo leidiniai	Jaunimo komunikacijos efektyvumas	Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, skaičius.
		Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, lankomumas, pasiekiamos auditorijos skaičius.
		Jaunimo išleistų garso ir vaizdo leidinių, rubrikų, įgyvendintų projektų šioje srityje, skaičius.
6.4. Erdvė jaunimui vietinėje žiniasklaidoje	Jaunimo veiklos atspindys vietinėje žiniasklaidoje	Regioninės ir vietinės žiniasklaidos priemonių skaičius, kuriose yra jaunimo tematika.
		Jaunimo tematikos periodiškumas.
		Galimybės jaunimo ir jaunimo organizacijoms nemokamai pristatyti savo vykdomą veiklą per žiniasklaidos priemones (pasinaudojusių skaičius per metus)

Indikatorius nr. 7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas)

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
7.1. Jaunimo politiką integruojančios struktūros	Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai	Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai, kiek ir kokių sprendimų priimta atsižvelgiant į jaunimo reikalų tarybos siūlymus.
		Jaunimo atstovų galimybės dalyvauti Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose, kuomet yra svarstomi jaunimui aktualūs klausimai ir priimami sprendimai.

	Jaunimo reikalų tarybos veikla	Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos (posėdžių reguliarumas, svarstomų klausimų įvairovė, tarybos narių dalyvavimo posėdžiuose atsakomybė, pateiktų savivaldybės tarybai pasiūlymų skaičius ir kt.).
	Administracijos bendradarbiavimas	Savivaldybės administracijos skyrių (departamentų) praktinis bendradarbiavimas (kiek dalyvauti atskirų skyrių /departamentų veiklų planavimuose, darbo grupėse, lėšų svarstymuose ir kt.
	Duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas/paslaugas	Ar turima savivaldybėje vieninga duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas/paslaugas.
7.2. Jaunimo politikos integravimas savivaldybės strateginiuose dokumentuose ir įvairių sričių (kultūros, sporto, socialinių reikalų ir kt.) veiklų programose, planuose	Jaunimo politikos įtraukimas į strateginius savivaldybės dokumentus	Strategijų, programų, veiklos planų, kuriuose išskiriama jaunimo tema, jaunimo politika, skaičius. Strategijose, programose, veiklos planuose nagrinėjamų problemų, temų, sričių klausimų jaunimo politikoje įvairovė.
	Tarpžinybiškumo užtikrinimas, įtraukiant partnerius į jaunimo klausimų sprendimą	Programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityje, kurias įgyvendinti užtikrinamas tarpžinybinio bei tarpsektorinio bendravimo ir bendradarbiavimo principai, skaičius.
		Į programų, planų ir priemonių įgyvendinimą įtrauktų institucijų, įstaigų, kurių kompetencijai priskirti jaunimo klausimai, jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų skaičius.
		Į programų, planų bei priemonių įgyvendinimą įtrauktų privataus verslo, žiniasklaidos atstovų skaičius.
		Savivaldybės institucijų bei įstaigų, atsakingų už jaunimo politikos įgyvendinimą partnerių regioniniame, nacionaliniame bei tarptautiniame lygmenyse, skaičius, įtrauktų į savivaldybės programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityse įgyvendinimą skaičius
7.3. Tarpžinybinių ir tarpsektorinių bendradarbiavimo tinklų praktinis veikimas	Tarpžinybinių darbo grupių veikla	Darbo grupių ir komisijų jaunimo politikos srityse, sukurtų remiantis tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo principais, skaičius.
		Privataus verslo, žiniasklaidos, nevyriausybinų organizacijų sektoriaus įtraukimo užtikrinimas darbo grupėse ir komisijose.
	Bendradarbiavimo tinklai	Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpsektorinio bendravimo principais, skaičius.

		Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendravimo principais įvairovė, veiklos rezultatai ir jų vertinimai.
		Įstaigų ir organizacijų tarpusavio bendradarbiavimas įvairiuose lygmenyse organizuojant inovatyvias veiklas, vykdant inovatyvius projektus.
7.4. Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių atitikimas nacionalinės jaunimo politikos prioritetams	Savivaldybės dalyvavimas nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime	Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse prioritetai ir jų atitikties valstybinės jaunimo politikos prioritetams.
		Valstybės institucijų bei įstaigų įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse atitikties savivaldybės jaunimo politikos aktualijoms ir prioritetams.
	Nacionalinių ir tarptautinių programų galimybių panaudojimas jaunimo politikos įgyvendinimui	Praktiškai išnaudotų nacionalinių ir tarptautinių programų atveriamų galimybių, siekiant spręsti aktualius savivaldybės jaunimo politikos klausimus, skaičius. Praktiškai išnaudotų galimybių atvejai ir jų įtaka savivaldybės jaunimo politikai įgyvendinti

Indikatorius nr. 8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
8.1. Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimas	Jaunimo politikos vertinimai	Jaunimo politikos įvertinimo ir geros praktikos sklaidos įvairiuose lygmenyse būdai, kuriuos taiko savivaldybė. Vertinimo periodiškumas, vertinime dalyvaujančios institucijos, kriterijai ir kt.
	Organizacijų veiklos vertinimas/įsivertinimas	Savivaldybėje veikiančių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklos kokybės vertinimas/įsivertinimas: periodiškumas, kriterijai, vertinimo būdai, principai ir kt.
8.2. Inovacijų taikymas ir plėtra formuojant bei įgyvendinant jaunimo politiką	Inovacijos ir pokyčių valdymas	Inovacijų jaunimo politikoje diegimo įvairovė, rezultatai ir esminiai pasiekimai.
		Pokyčių jaunimo politikoje valdymas ir jo rezultatai.

Indikatorius nr. 9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
9.1. Bendradarbiavimas su kitų šalimis jaunimo politikos įgyvendinimo klausimais	Institucinis bendradarbiavimas su užsienio partneriais jaunimo politikos srityje	Tarptautinio bendradarbiavimo protokolų jaunimo politikos srityje skaičius.
		Užsienio šalių jaunimo politiką formuojančių įgyvendinančių savivaldybės institucijų, su kuriomis bendradarbiaujama jaunimo politikos srityje, skaičius.
		Priemonių bei renginių, įgyvendinamų bendradarbiaujant su užsienio šalių savivaldybių jaunimo politiką formuojančiomis bei įgyvendinančiomis institucijomis, skaičius.
		Savivaldybės jaunimo politiką formuojančių bei įgyvendinančių atstovų, dalyvavusių tarptautiniuose renginiuose, skaičius
		Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje
	Jaunimo dalyvavimas tarptautinėje veikloje	Tarptautinių jaunimo projektų skaičius
		Jaunimo, dalyvaujančio tarptautiniuose projektuose, skaičius.
		Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje

VERTINIMO SKALĖ

Siekiant tyrimą padaryti konkretesnę, suvienodinti vertintojų grupės suvokimą apie situaciją ir jos vertinimą, bei sukurti atspirties taškus būsimiems tyrimams temų ir rodiklių vertinimai transformuojami į balus, neapsiribojant tik jausminiu vertinimu. Vertintojų grupė supažindinama su vertinimo balų skale, vertinimo reikšmės ir darytinų išvadų:

1	2	3	4	5
blogai	silpnai	vidutiniškai	gerai	labai gerai
Vyrauja trūkumai. Stipriųjų savybių nėra arba jos yra nežymios	Trūkumų yra daugiau nei stipriųjų savybių	Stipriųjų savybių ir trūkumų yra apytikriai po lygiai	Stipriųjų savybių yra daugiau nei trūkumų	Vyrauja stipriosios savybės. Trūkumų nėra arba jie yra

				nežymūs
Būtina imtis radikalių pokyčių, tam priimant atitinkamus sprendimus savivaldybės taryboje ir administracijoje. Reikalinga skubi departamento bei kitų valstybės įstaigų bei institucijų, įgyvendinančių jaunimo politiką, pagalba	Keistina. Verta organizuoti diskusijas savivaldybės jaunimo reikalų taryboje dėl sprendimų, būtinų padėčiai gerinti, priėmimo, įtraukiant į jas departamento, prireikus ir kitų jaunimo politiką įgyvendinančių institucijų atstovus	Tinkama, bet būtina tobulinti, stiprinti ir/ar plėtoti atskiras sritis, aptarti padėtį su socialiniais partneriais savivaldybėje, ieškant efektyvių sprendimų, stiprinančių silpnąsias puses	Verta paskleisti patirtį savivaldybės lygmenyje, kad būtų ieškoma būdų, kaip toliau gerinti jaunimo politikos kokybę savivaldybėje	Verta paskleisti kaip gerąją praktiką regioniniame, nacionaliniame, tarptautiniame lygmenyse

VERTINIMO PROCESAS IR PROCEDŪROS

1. Suderinama su koordinatoriumi dėl vertinimo laiko, vertintojų grupės sudarymo ir patvirtinimo savivaldybėje, reikiamų iš anksto atsiųsti dokumentų (prašoma atsiųsti visą turimą informaciją pagal vertinimo metodikos skiltį „Galimi informacijos šaltiniai“);
2. Vertinimo data suderinama su Departamentu, galutinai patvirtinamas vertinimo laikas;
3. Vertintojų grupės posėdyje pristatoma vertinimo lentelė, skirta individualiai kiekvienam vertintojui. Vertintojų grupei pristatomos vertinimo procedūros;
4. Vertinimas vyksta savianalizės principu, vertinant situacija kiekvienam rodikliui atskirai;
5. Aptarus kiekvieno rodiklio vertinimą jis įvertinamas balu individualiai ir visų bendrai. Bendrasis vertinimas rašomas į galutinę ataskaitą, o apibendrinti komentarai į galutinį vertinimo aprašą;
6. Įvertinus visus vienos temos rodiklius, balu įvertinama tema;
7. Po vertinimo analizuojami pirminiai ir antriniai duomenų šaltiniai siekiant papildyti tyrimo duomenis faktine informacija.

VERTINTOJŲ GRUPĖ

Vertintojų grupė buvo sudaryta Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A1-844 dėl darbo grupės sudarymo. Vertintojų grupę sudarė:

1. Zenaida Pikiotienė – Telšių rajono savivaldybės administracijos vyr. specialistė (jaunimo reikalų koordinatorė);
2. Irena Daubarienė – Telšių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vyr. specialistė;
3. Irma Pabijonavičiūtė – Telšių rajono jaunimo reikalų tarybos narė;
4. Ona Darbutaitė – Telšių rajono nevyriausybinų organizacijų tarybos pirmininkė;
5. Darius Skusevičius – Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas išorės ekspertas (viešosios įstaigos „Savivaldos plėtros institutas“ direktorius);
6. Marius Skarupskas – Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas išorės ekspertas (viešosios įstaigos „Savivaldos plėtros institutas“ direktoriaus pavaduotojas).

DETALŪS JAUNIMO POLITIKOS VERTINIMO APRAŠAI

TEMA	BV	Rodikliai	V	Pastabos
1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas				
1.1. Teisės aktai, reglamentuojantys jaunimo politikos formavimą bei įgyvendinimą	4	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcija	3	2005 m. spalio 27 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 408 patvirtinta Telšių rajono jaunimo politikos koncepcija. Šiame dokumente apibrėžiami jaunimo politikos įgyvendinimo Telšių rajono savivaldybėje principai, jaunimo politikos įgyvendinimo sritys, reglamentuojamas jaunimo politikos įgyvendinimo organizavimas ir valdymas. Telšių rajono jaunimo politikos koncepcijoje perkeltos pagrindinės Jaunimo politikos pagrindų įstatyme įtvirtintos nuostatos. Remiantis Vertintojų grupės išvadomis, koncepcija nėra pritaikyta Telšių rajono savivaldybės poreikiams, yra pasenusi ir reikalauja atnaujinimo.
		Jaunimo reikalų tarybos veiklos reglamentavimas	4	2007 m. balandžio 26 d. priimtas Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos patvirtinimo“ Nr. T1-043, kuriuo patvirtinama pariteto principu sudaroma jaunimo reikalų taryba iš 12 asmenų. Jaunimo reikalų taryba sudaroma iš šešių visuotinio susirinkimo deleguotų jaunimo organizacijų atstovų, keturių administracijos darbuotojų ir dvejų savivaldybės tarybos narių. Jaunimo koordinatoriaus iniciatyva šaukiamas visuotinis jaunimo organizacijų susirinkimas. Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai (Nr. T1-122) patvirtinami 2007 m. kovo 15 d., kuomet dar nebuvo pavyzdinių nuostatų. Dėl šios priežasties planuojama nuostatus po naujos tarybos išrinkimo pakeisti.
		Savivaldybės tarybos	4	Telšių rajono savivaldybės taryba priima sprendimus, susijusius su jaunimo

		sprendimai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo (programos, finansavimas)		politikos įgyvendinimu, kurie iš dalies užtikrina jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.
1.2. Planavimo dokumentai	1	Savivaldybės jaunimo politikos strategija	1	Atskiros jaunimo politikos strategijos nėra. Šiuo metu teikiami siūlymai dėl jaunimo dalies atsiradimo Telšių rajono 2010-2020 m. strategijoje.
		Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos	1	2006 m. Telšių rajono savivaldybės tarybai, priimant sprendimus dėl savivaldybės programų, nebeliko jaunimo politikos programos. Jaunimo politikos programos įgyvendinimo priemonės liko numatytos kitose programose.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas	1	Telšių rajono savivaldybėje nėra patvirtintas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas.
1.3. Savivaldybės institucijos, įstaigos ir valstybės tarnautojai, atsakingi už jaunimo politikos įgyvendinimą	4	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba	3	Patvirtinti jaunimo reikalų tarybos nuostatai. Jaunimo reikalų taryba renkasi reguliariai kas mėnesį. Tarybos pagrindinė funkcija yra finansų skirstymas. Pasak vertintojų grupės, Jaunimo reikalų tarybos nuomonė ir pozicijos yra išgirstamos, nes Tarybos sudėtyje yra savivaldybės tarybos politikų. Jaunimo reikalų taryboje pasigendama aktyvesnio jaunimo dalyvavimo, jų keliamų iniciatyvų ir problemų. Viena iš didžiausių Tarybos problemų įvardinama dažna jaunimo organizacijų deleguotų atstovų kaita. Jiems, išvykstant studijuoti, suspenduojama veikla ir prarandamas jaunimo atstovavimo nuoseklumas ir savalaikiškumas.
		Savivaldybės jaunimo	4	Jaunimo reikalų koordinatorius neturi patvirtinto veiklos plano. Jaunimo

		reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius		reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašyme nėra deleguota papildomų funkcijų. Koordinatorius teikė siūlymusi dėl jaunimo atstovų prie seniūnijų ir bendruomenių. Koordinatoriaus daug siūlymų teikiami žodžiu, nesuntinėjant raštų. Jaunimo reikalų koordinatorius nuolat dirba dviejose darbo grupėse. Jaunimo reikalų koordinatorius skatinamas dalyvauti mokymuose, organizuojamos komandiruotės. Prieš 2 metus buvo suteikta Jaunimo reikalų koordinatoriui antra kvalifikacinė klasė. Metų eigoje Savivaldybės administracija finansinių skatinimo priemonių netaiko.
		Jaunimo centras (-ai), kitos įstaigos	5	2007 metais pradėjo veikti VšĮ "Telšių jaunimo centras". Šiuo metu centre dirba pilnu etatu direktorius ir puse etato buhalteris. Centras dirba kasdien nuo 14 val. iki 20 val. VšĮ "Telšių jaunimo centras" vykde projektus "Aš savanoris", "Išlikimas", "Žinau, ką šiandien veiksiu - 2009", "Noriu ir galiu", "Woba" ir t.t. Savivaldybėje taip pat veikia biudžetinė įstaiga „Varnių kultūros ir jaunimo centras“, kuriame puse etato dirba vienas vadovas. Centrų veikloje aktyviai dalyvauja savanoriai.
2. Jaunimo dalyvavimas				
2.1. Jaunimo dalyvavimas savivaldoje pagal gyvenamąją teritoriją	2	Jaunimo dalyvavimas bendruomenių veikloje	2	Rajone veikia 25 bendruomenės, 8 bendruomenėse yra deleguotas jaunimas. Stiprioje bendruomenėje jaunimui suteikiama galimybė dalyvauti ir reikštis, tarybose numatomas žmogus atsakingas už jaunimą. Praktikoje esama pavyzdžių, kai jaunimas nematydamas galimybių spręsti klausimus per esamą bendruomenę susikuria savo bendruomenę (pavyzdžiui, Triškių sen.). Vietinės veiklos grupės veikloje dalyvauja jaunimo atstovas, bet jis nedalyvauja Jaunimo reikalų tarybos veikloje.
		Jaunimo pateiktų pasiūlymų ir iniciatyvų	2	Tik aktyviose bendruomenėse sprendžiami klausimai, susiję su vietos problemomis. Dažniausiai keliami klausimai ir iniciatyvos apsiriboja laisvalaikio praleidimo formomis (šokiai, sporto aikštelės, sporto salės ir

		efektyvumas		pan.). Lėšos gaunamos iš bendruomenės. Pats jaunimas nusiteikęs pesimistiškai, netiki, kad gali ką nors pakeisti.
2.2. Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldoje	4	Su jaunimu dirbančių organizacijų veikla, jos atitikimas jaunimo poreikiams	3	Rajone veikia: Sporto klubai - 40; Bendruomenės - 25; Jaunimo darbo centras, Europos informacijos centras, turizmo centras, dienos centrai, dirbantys su vaikais ir jaunimu - 1, Carito dienos centrai – 2. Registruota 200 organizacijų iš jų apie 50 žvejų ir medžiotojų. Veikia muzikos mokykla. Veikla koncentruojasi Telšių mieste, po rajoną tokios įstaigos išsidėsčiusios ne tolygiai. Struktūros egzistuoja, tačiau nėra pakankamai atviros jaunimui ir nemato jaunimo kaip tikslinės auditorijos.
		Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje	4	Religinės bendruomenės yra stiprios, nuolat vykdoma veikla. Išsiskiria skautai ir ateitininkai, kurie yra stipresni nei tradicinės organizacijos. Evangelikai protestantai traukia jaunimą ir jaunas šeimas. Remiantis vertinimo grupės pastebėjimais, egzistuoja geros praktikos pavyzdžių, kai kunigas kiekvieną dieną nuo 20 val. su kaimo vaikais žaidžia futbolą, kvadratą prie Rainių koplyčios.
2.3. Jaunimo veikla	3	Jaunimo organizacijų įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	3	Savivaldybėje yra 14 000 asmenų nuo 15 iki 29 metų, tik 1000 yra įtrauktas į jaunimo organizacijų veiklą. Jaunimas nenori įsipareigoti, dalyvaujant jaunimo organizacijų veikloje. Jaunimo organizacijos dirba savo nariams, veiklos neorientuoja į išorę. Jaunimo organizacijos neužsiima su naujų narių įtraukimu į veiklą. Savivaldybėje veikia tos jaunimo organizacijos, kurios yra nacionalinės. Savivaldybėje veikia kultūrinės, jaunimo užimtumo, politinės, religinės, socialinės organizacijos, todėl galima teikti, kad poreikis iš dalies patenkinamas. Organizacijos, susikūrusios spontaniškai išgyvena tik keletą metų. Jaunimo organizacijos, veikiančios mieste turi geras galimybes, kaime - sudėtingesnės sąlygos.
		Neformalių grupių įvairovė ir atitikimas	2	Vertintojų grupė pastebėjo, kad jaunimas buriasi į neformalias grupes tuomet, kai egzistuojančios formalios organizacijos neatitinka jų poreikių. Neįmanoma

		jaunimo poreikiams		identifikuoti visų neformalių grupių ir nustatyti, kiek jų egzistuoja. Viena iš neformalių grupių galima priskirti Telšių mokinių parlamentą, kuris nėra niekur formalizuotas. Savivaldybėje nėra nuoseklaus ir kryptingo darbo šioje sferoje.
		Jaunimo aktyvumas įgyvendinat ir dalyvaujant jaunimo veikloje	3	Rajone per metus pastebimos 2-3 ryškesnės jaunimo iniciatyvos: jaunimo roko festivalis, leidžiamas žurnalas WOBA, organizuojami stalo žaidimų turnyrai. Jaunimas labai noriai dalyvauja nacionaliniu lygmeniu organizuojamuose projektuose, tokiuose kaip "Gatvės muzikos diena" ir akcijoje "Darom". Dažniausiai organizacijų vykdoma veikla, orientuota į vidinius poreikius ir narius. Nutraukus savivaldybės finansavimą jaunimo projektams, bandoma pasinaudoti Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros teikiamomis galimybėmis.
2.4. Jaunimo savivalda formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose, vaikų globos namuose	2	Jaunimo dalyvavimas formaliojo ir neformaliojo švietimo veikloje	3	Rajone veikia 28 formalios ir 4 neformalios švietimo įstaigos. Visose formaliose švietimo įstaigose veikia mokinių savivaldos, rajone veikia Telšių mokinių parlamentas. Vertintojų grupė pastebi, kad pagrindinė mokinių parlamento veikla apsiriboja laisvalaikio organizavimu. Gimnazijose ir vidurinėse mokyklose teikiam siūlymai susiję ir su švietimo gerinimu. Jaunimas organizuoja mokinių mainus tarp rajono mokyklų, vaikų namų lankymą, aktyvų dalyvavimą tradiciniuose Linksmųjų ir išradingųjų klubo renginiuose.
		Mokinių ir studentų savivaldos stiprinimas ir veiklos efektyvinimas	2	Savivaldybė neinicijuoja jokių specialių programų. Neformaliai mokinių savivaldos mokomos Telšių mokinių parlamento susirinkimų metu.
		Jaunimo dalyvavimas	0	Nėra globos įstaigų.

		globos įstaigų veikloje		
2.5. Jaunimo dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje	3	Jaunimo ir jaunimo organizacijų dalyvavimas jaunimo politikos formavime	2	Rajone nėra įsteigtas jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“. Jaunimas nenuosekliai dalyvauja jaunimo politikos formavime, nėra strateginio bendradarbiavimo, sprendžiant einamuosius klausimus. Buvo diskutuojama su jaunimu projektuojant riedučių ir riedlenčių parką, kuriant jaunimo užimtumo centrus.
		Jaunimo dalyvavimas jaunimo politikos įgyvendinime per jaunimo reikalų tarybą	4	Jaunimo reikalų taryba sudaryta pariteto principu. Viso taryboje yra 12 narių: 6 jaunimo deleguoti ir 6 savivaldybės atstovai. Vertinimo grupė didžiausią problemą išskiria dažną Jaunimo reikalų tarybos jaunimo atstovų kaitą.
3. Parama jaunimui				
3.1. Finansinė parama	3	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų finansavimo efektyvumas	3	2009 m. Kultūros plėtros ir vystymo, jaunimo politikos įgyvendinimo bei kultūros paveldo išsaugojimo programoje — numatytas vienas iš tikslų – kryptingai formuoti jaunimo politiką savivaldybėje, tam įgyvendinti skirta 90,7 tūkst. Lt: 40,6 tūkst. Lt iš valstybės biudžeto – valstybinei (perduotai savivaldybėms) jaunimo teisių apsaugos funkcijai įgyvendinti; 5,9 tūkst. Lt – jaunimo projektams finansuoti; 44,2 tūkst. Lt — VšĮ Telšių jaunimo centro veiklai užtikrinti. Pagrindinis minėto tikslo uždavinys — Jaunimo pilietinės iniciatyvos, savanoriškos veiklos skatinimas, jaunimo veiklos kokybės gerinimas. Šiam uždaviniui įgyvendinti buvo numatyta priemonė (5,9 tūkst. Lt.) — jaunimo iniciatyvų projektų finansavimas, formalių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių visuomeninių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių projektų bendrasis finansavimas.

		Neformalių grupių finansavimas	3	Neformalios grupės turi galimybę teikti paraiškas pasinaudojant jaunimo centru.
		Finansavimo atitikimas realiems jaunimo poreikiams	3	Savivaldybėje nėra konkursinio finansavimo, iniciatyvos pateikiamos savivaldybei (2009 m. ataskaita). Jaunimo iniciatyvų projektų finansavimui, formalių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių visuomeninių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių projektų finansavimui iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 5,9 tūkst. litų. 2009 m. pateiktos 5 projektų paraiškos, iš jų bendrai finansuoti 3 projektai.
		Jaunimo veiklos finansavimas iš verslo sektoriaus	4	Analizuojant 2009 m. pateiktas jaunimo, su jaunimu dirbančių nevyriausybinių organizacijų, įstaigų veiklos ataskaitas, paaiškėjo, kad per šiuos metus jos į rajoną pritraukė 187326 Lt: iš fondų — 114226 Lt, iš rėmėjų — 73100 Lt (įvertintos lėšomis kitos paramos formos).
3.2. Materialinė parama	3	Jaunimo veiklai skirtos savivaldybės patalpos	4	Pastatas, esantis Gedimino g. 17, skirtas NVO ir religinėms bendruomenėms. Taip pat suteiktos patalpos jaunimo centrui. Esant patalpų poreikiui jis yra patenkinamas.
		Jaunimo veiklai skirtas ilgalaikis turtas	2	Jaunimo centras yra gavęs ilgalaikio turto iš Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.
		Kita materialinė parama	3	Renovuotas NVO ir religinėms bendruomenėms skirtas pastatas, esantis

				Gedimino g. 17. Remiantis savivaldybei pateiktų jaunimo iniciatyvų projektų, kuriems buvo iš rėmėjų tiesioginės paramos pritraukta 4660 litų, o kita paramos forma — 15300 litų, galima daryti išvadą, kad verslas remia natūra.
3.3. Kitokia parama	3	Parama vystant partnerystę ir bendradarbiavimą	2	Savivaldybės institucijos ir įstaigos nėra jaunimo organizacijų partnerės. Jaunimo atstovai nėra įtraukiami į savivaldybės tarptautines delegacijas. Savivaldybės institucijos bei įstaigos nėra padėjusios sukurti tarptautinių ryšių jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms. Mokyklos savarankiškai vykdo mainų projektus.
		Savivaldybės pagalba jaunimo ir jaunimo organizacijoms organizuojant renginius	4	Savivaldybė organizuoja tradicinį Linksmųjų ir išradingųjų klubo renginį, prisideda organizuojant jaunimo forumą ir roko festivalį.
		Savivaldybės priemonės skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimui	3	Buvo organizuoti jaunimo darbuotojų mokymai (72 val.) 24 žmonėms, Švietimo centro mokymai mokytojams apie darbą su savivaldomis, Jaunimo centras organizuoja mokymus klasės auklėtojams.
		Skatinimas už nuopelnus jaunimo veiklai	3	Organizuojami "Gintarinio kaštono" apdovanojimai, kur 7 nominacijose. Renkami geriausi rajono projektai.
		Rėmimas už paslaugas apmokant savivaldybės lėšomis	2	Vertinimo grupė teigia, kad egzistuoja galimybė savivaldybės lėšomis pirkti paslaugas, bet ji neišnaudojama. Dažniausiai sprendžiamas transporto, reikalingo vykstant į projektus, konferencijas ir t.t., klausimas.
4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas				
4.1. Jaunimo	3	Mokymų ir konsultacijų	2	Rajone nėra atlikta mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimo jaunimo ir su

mokymai ir konsultavimas		atitikimas jaunimo poreikiams		jaunimu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe. Nėra specialiai ruošiama ir leidžiama mokymų medžiaga. Organizacijos pačios sau organizuoja mokymus, dažniausiai tik tenkinant vidinius organizacijos poreikius.
		Savivaldybės pagalba siekiant pasinaudoti nacionaline ir tarptautine patirtimi	4	Savivaldybės administracija kompensuoja transporto išlaidas asmenims, dalyvaujantiems nacionaliniuose bei tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo programose. Vertintojų grupė negalėjo nurodyti konkretaus skaičiaus asmenų pasinaudojusių tokią pagalbą. Tačiau teigiama, kad, norint dalyvauti renginiuose, kliūčių nesudaroma, o visuomet padedama.
4.2. Mokymų ir konsultavimo kokybė	4	Mokymo ir konsultacijų įtaka jaunimo veiklos kokybei	4	Vertintojų grupė teigia, kad negalima tiesiogiai įvertinti mokymų rezultatų, tačiau vykstantys mokymai duoda teigiamą pokytį jaunimo organizacijų veiklai. Jaunimas ir su jaunimu dirbantys asmenys aktyviai dalyvauja Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros ir Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojamuose mokymuose. Pati savivaldybė yra organizavusi mokymus tik apie projektinį finansavimą.
4.3. Asmenys, dirbantys su jaunimu	1	Asmenų dirbančių su jaunimu kompetencija ir atitikimas jaunimo poreikiams	2	Rajone pakankamai tolygiai pasiskirstę sporto, kultūros ir socialiniai darbuotojai, kurių viena iš veiklos sričių yra darbas su jaunimu, tačiau jie savęs neidentifikuoja, kaip darbuotojų dirbančių su jaunimu. Šie specialistai neteikia siūlymų savivaldybės tarybai ir tarybos komitetams, savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančioms institucijoms, įstaigoms bei pareigūnams, nedalyvauja rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant savivaldybės planus, programas, priemones jaunimui.
		Asmenų dirbančių su jaunimu skatinimas	1	Nėra finansuotų projektų, skirtų su jaunimu dirbančių asmenų bendradarbiavimui stiprinti. Taip pat savivaldybės institucijos ir įstaigos, įgyvendinančios jaunimo politiką, neskatino asmenų dirbančių su jaunimu.

4.4. Jaunimo neformalaus ugdymo padėtis	4	Neformalaus ugdymo metodų taikymo efektyvumas	4	Jaunimo centras nuolatos vykdo mokymus. Jaunimas noriai dalyvauja neformaliojo švietimo veikloje. Vertintojų grupė akcentuoja, kad kartą jaunimas, dalyvavęs mokymuose, ir toliau noriai dalyvauja organizuojamuose mokymuose.
5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėseną				
5.1. Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai	3	Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai ir bendradarbiavimas	3	Jaunimo tyrimus savivaldybėje atlieka jaunimo reikalų koordinatorius. Rajone nėra įmonių, įstaigų, organizacijų ar privačių asmenų, kurie specializuotųsi tyrimų srityje. Todėl ir nėra sistemingo ir nuolatinio tyrimų atlikimo ir jaunimo situacijos stebėsenos. Tačiau pastebima, kad yra atliktas tyrimas/analizė pagal atskiras seniūnijas. Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra užsakęs ir VšĮ „Socialinių inovacijų institutas“ yra atlikęs Jaunimo politikos plėtros savivaldybės tyrimą, kurį sudaro savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausa ir jaunimo informavimo apie jaunimo politiką septyniose savivaldybėse tyrimas. Pastarajame tyrime viena iš septynių savivaldybių yra tiriamoji savivaldybė.
5.2. Tyrimų įvairovė, kokybė ir naudingumas	2	Kiekybiniai tyrimai savivaldybėje	2	Tiriamuoju momentu pradėtas atlikti dešimties seniūnijų tyrimas, tačiau reguliarumo nėra. Dažniausiai informacija ir duomenys renkami anketavimo būdu.
		Kokybiniai tyrimai savivaldybėje	1	Savivaldybėje nėra vykdytų kokybinių (giluminių) tyrimų.
		Dalyvavimas nacionaliniuose ir tarptautiniuose	2	JRD yra užsakęs ir VšĮ Socialinių inovacijų institutas yra atlikęs Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra užsakęs ir VšĮ „Socialinių inovacijų institutas“ yra atlikęs Jaunimo politikos

		tyrimuose		plėtos savivaldybėse tyrimą, kuri sudaro savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausa ir jaunimo informavimo apie jaunimo politiką septyniose savivaldybėse tyrimas. Pastarajame tyrime viena iš septynių savivaldybių yra tiriamoji savivaldybė.
5.3. Duomenys apie jaunimą	2	Turimi duomenys apie jaunimą	3	Jaunimo reikalų koordinatorių renka ir sistemina informaciją apie rajone veikiančias jaunimo organizacijas. Egzistuoja rajono jaunimo situacijos analizės užuomazgos, detalesni reikalavimai turėtų atsirasti bendrame plane ir būti nuolat atnaujinami.
		Duomenų prieinamumas ir bendradarbiavimas keičiantis jais	1	Nėra galimybė jaunimui, su jaunimu dirbančioms institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei asmenimis laisvai naudotis jaunimo tyrimų duomenimis. Visus duomenis turi Jaunimo reikalų koordinatorių.
5.4. Tyrimų rezultatų ir kitų duomenų panaudojimas	2	Rezultatų panaudojimas rengiant planus ir programas	3	Tyrimų rezultatai ir duomenys praktiškai naudojami rengiant savivaldybės planus ir programas.
		Rezultatų panaudojimas vertinant įgyvendintas programas	2	Nėra sistemiško tyrimų rezultatų ir duomenų naudojimo, vertinant jaunimo politikos įgyvendinimo efektyvumą ir kokybę. Dažniausiai vertinimas vyksta fokus grupės ar interviu metodais.
6. Jaunimo informavimas				
6.1. Jaunimo informavimas apie jaunimo politiką	3	Jaunimo informavimo efektyvumas	3	Apie savivaldybėje svarstomus sprendimus jaunimas nėra informuojamas. Vienas iš pavyzdžių, Telšių jaunimo centro projektas su vietos televizija „Jaunimas jaunimui“, kurio metu kurta laida „Mes“. Kitas pavyzdys, Jaunimo centro autobusiukas, apvažiavęs visas mokyklas, apie centrą buvo informuojama mokyklose pamokų metu, skiriant 5 min.
		Dvipusės informacijos	2	Prieš rinkimus politikai mielai diskutuoja ir bendrauja su jaunimu.

		sklaidos priemonių efektyvumas		
6.2. Jaunimo veiklos žinomumas	3	Jaunų žmonių požiūris į jaunimo veiklą	2	Jaunimo organizacijos jaunimo tarpe nėra itin žinomos, kaip pačios organizacijos galvoja, kad apie jas žino.
		Informacijos apie jaunimo veiklą efektyvumas	2	Yra išleisti kalendoriai su jaunimo organizacijomis, skrajutės, apie jaunimo veiklą informuoja mobilus jaunimo centro autobusas.
6.3. Jaunimo leidiniai	4	Jaunimo komunikacijos efektyvumas	4	Telšių rajone didelis skaičius jaunimo organizacijų turi savo internetinius puslapius, leidžiamas jaunimo žurnalas "Woba", vietinėje televizijoje buvo kuriama jaunimo laida.
6.4. Erdvė jaunimui vietinėje žiniasklaidoje	4	Jaunimo veiklos atspindys vietinėje žiniasklaidoje	4	Laikraščiuose „Kalvota Žemaitija“, „Telšių žinios“ jaunimo veikla atspindi periodiškai. Jaunimas turi galimybes, pavyzdžiui, grįžus gali pranešti apie savo keliones. Remiantis jaunimo informavimo tyrimo duomenimis (2009 m.), vietos spaudoje jaunimo veikla atspindėta taip: „Kalvotoji Žemaitija“ - 62 pranešimų susijusių su jaunimu (60 laikraščių, „Penktadienio žemaitis“ - 38 vnt. (41 numerįje). „Telšiai šiandien“ - 63 vnt. (77 numeriuose), „Telšių žinios“ - 66 vnt. (90 numeriuose).

7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas)

7.1. Jaunimo politiką integruojančios struktūros	2	Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai	3	Visi Jaunimo reikalų tarybos klausimai svarstomi Švietimo, kultūros ir sporto komitete. Jaunimo centro steigimas buvo svarstomas visuose komitetuose ir Tarybos kolegijoje. Jaunimui dalyvauti posėdžiuose yra suteikiama formali galimybė. Posėdžiai vieši, tačiau jaunimas nedalyvauja.
		Jaunimo reikalų tarybos veikla	3	Jaunimo reikalų tarybos posėdžiai yra reguliarūs, vyksta kartą per mėnesį. Svarstomi laisvalaikio, užimtumo, finansavimo klausimai. Pati Jaunimo reikalų taryba, įsivertindama savo veiklą, pažymi šiuos kylančius sunkumus: Jaunimo reikalų tarybos narių pasyvumą, siūlant svarstyti jaunimui aktualius klausimus, jaunimo atstovai posėdžių metu nediršta išreikšti savo nuomonės, nes daug kalba vyresni tarybos nariai ir jaunimas dažnai tik patyli ir pritaria jų nuomonei. Jaunimo reikalų tarybos teikiami siūlymai daugiau skiriami administracijos direktoriui arba merui. Jaunimo reikalų taryba, vertindama savo veiklą, teigia, kad į jos siūlymus atsižvelgiama įvairiose savivaldybės struktūrose.
		Administracijos bendradarbiavimas	2	Jaunimo reikalų koordinatorius bendradarbiauja su švietimo, vaikų teisės, socialinių reikalų specialistais. Formalizuoto bendradarbiavimo formų nėra. Vertinimo metu Jaunimo reikalų koordinatorius pasidalino mintimis apie planuojamą rengti tarpsektorinio bendradarbiavimo koncepciją.
		Duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas/paslaugas	2	Savivaldybėje neegzistuoja vieninga duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas. Duomenys yra kaupiami, bandoma juos sisteminti.
7.2. Jaunimo	2	Jaunimo politikos	3	Rajono strategijoje nėra išskiriamas jaunimas, joje kalbama apie aikštynų

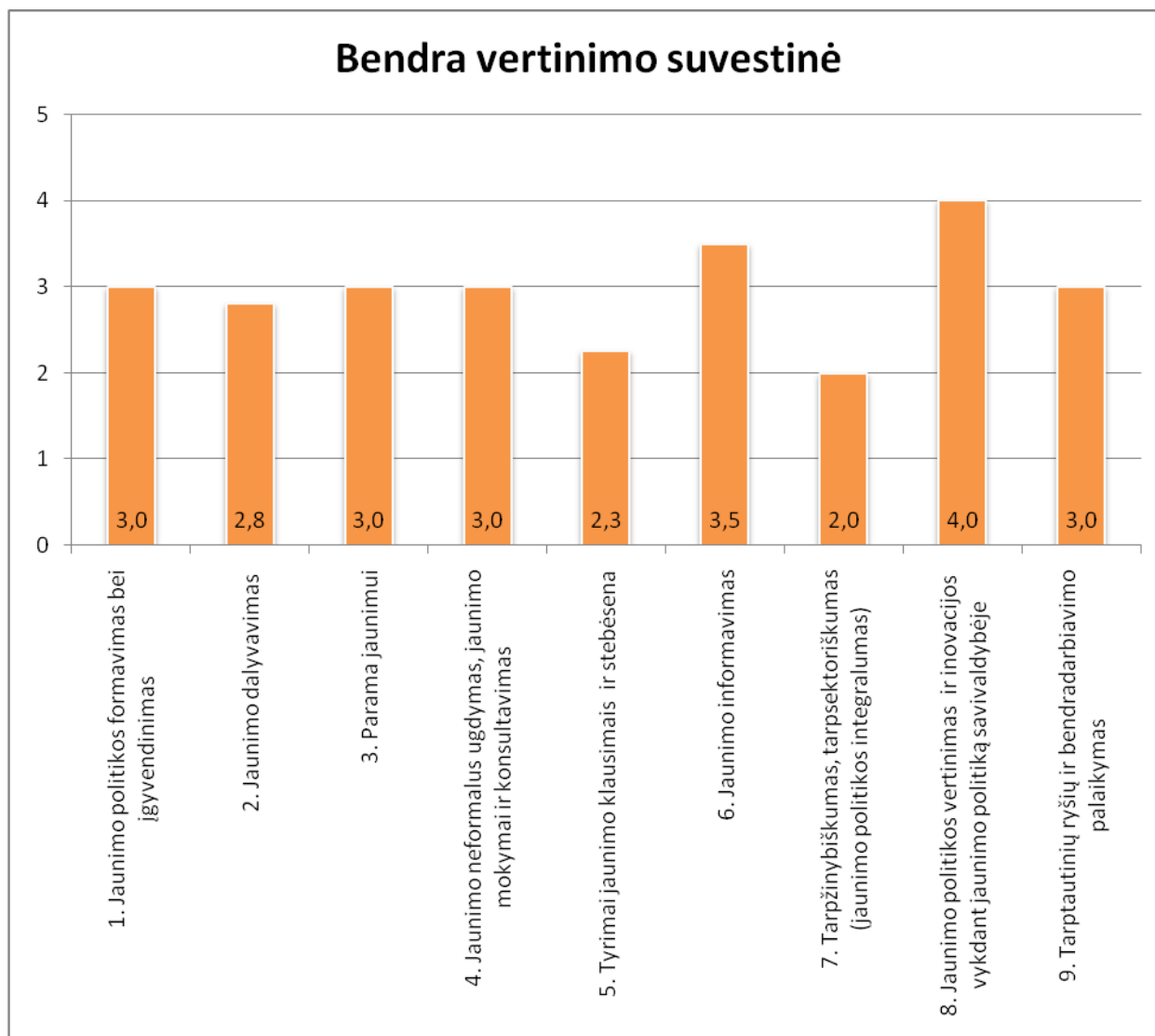
politikos integravimas savivaldybės strateginiuose dokumentuose ir įvairių sričių (kultūros, sporto, socialinių reikalų ir kt.) veiklų programose, planuose		įtraukimas į strateginius savivaldybės dokumentus		įrengimą, stovyklą jaunimui, tačiau į visa tai nežiūrima kompleksiskai, per jaunimo prizmę.
		Tarpžinybiškumo užtikrinimas, įtraukiant partnerius į jaunimo klausimų sprendimą	1	Rajone nėra susiformavusi praktika į programų, planų ar priemonių, skirtų jaunimui formavimą ir įgyvendinimą įtraukti visuomeninius partnerius, kuriant ir palaikant tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo tinklus.
7.3. Tarpžinybinių ir tarpsektorinių bendradarbiavimo tinklų praktinis veikimas	2	Tarpžinybinių darbo grupių veikla	2	Rajone veikia darbo grupės ir komisijos iš dalies dirba ir jaunimo politikos srityse, sukurtos remiantis tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo principais.
		Bendradarbiavimo tinklai	1	Neegzistuoja bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpsektorinio bendravimo principais.
7.4. Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių atitikimas nacionalinės jaunimo politikos prioritetams		Savivaldybės dalyvavimas nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime	4	Nuo 2009 m. birželio mėn. pradėtas įgyvendinti projektas Telšių rajono savivaldybėje Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“. Dalyvaujama Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tarptautiniame bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje su Vokietijos Federacinės respublikos Federalinės šeimos, senjorų, moterų ir jaunimo reikalų ministerija projekte. Savivaldybė aktyviai dalyvauja nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime.

		Nacionalinių ir tarptautinių programų galimybių panaudojimas jaunimo politikos įgyvendinimui	4	Praktiškai išnaudojamos nacionalinių ir tarptautinių programų teikiamos galimybės, siekiant spręsti aktualius savivaldybės jaunimo politikos klausimus.
8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje				
8.1. Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimas	3	Jaunimo politikos vertinimai	2	Savivaldybė netaiko specialių būdų ar priemonių jaunimo politikos įvertinimo ir geros praktikos sklaidos įvairiuose lygmenyse. Veikla vyksta tradiciškai pristatant, aptariant įgyvendintas iniciatyvas.
		Organizacijų veiklos vertinimas/įsivertinimas	3	Jaunimo centrai teikia kokybės vertinimus. Jaunimo organizacijos Jaunimo reikalų koordinatoriui teikia statistiką apie organizaciją (žmonių kiekį, priežastis, kodėl mažėja žmonių, vykdomų veiklų aprašymus ir t.t.). Jaunimo centrai teikia kokybės vertinimo paslaugas. Vertinimo grupė neturėjo žinių apie organizacijų atliktus įsivertinimus.
8.2. Inovacijų taikymas ir plėtra formuojant bei įgyvendinant jaunimo politiką	5	Inovacijos ir pokyčių valdymas	5	Įgyvendinami pilotiniai projektai, savivaldybė atvira naujovėms ir inovacijoms. 2006 m. bendraujant su JRD pradėjo veikti du atviri jaunimo centrai. Ilgalaikės pagalbos priemonės (JRD projektas su Vokietija): mokymų per patyrimą centras, mobilus jaunimo centras, jaunimo darbuotojų sertifikavimas.
9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas				
9.1. Bendradarbiavimas su kitų šalimis jaunimo politikos	3	Institucinis bendradarbiavimas su užsienio partneriais jaunimo politikos	3	Telšių apskritis bendradarbiauja su Vokietija. Su Austrija pasirašyta nauja sutartis, jaunimo bendradarbiavimas įtrauktas atskiru punktu. Mokyklos bendradarbiauja per Socrates ir Comenius programas.

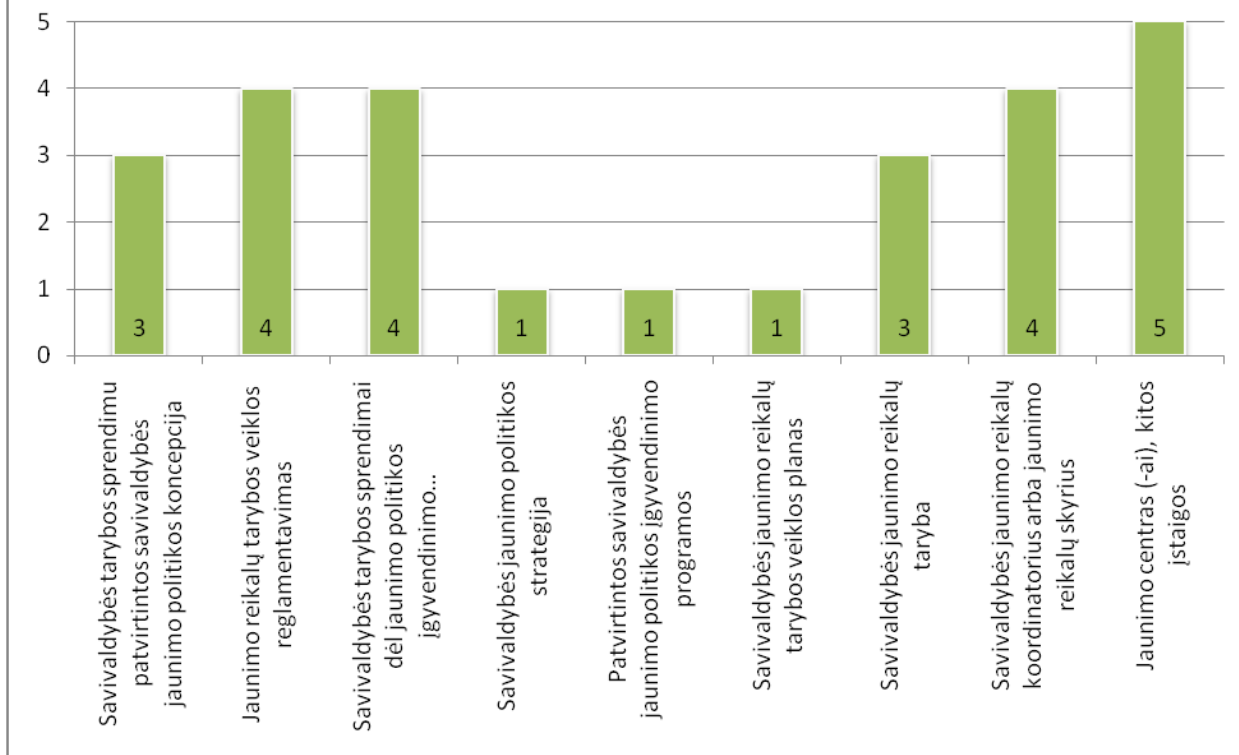
įgyvendinimo klausimais		sirtyje		
		Jaunimo dalyvavimas tarptautinėje veikloje	4	Jaunimas pasinaudoja kitų sukurtomis programomis dalyvauti tarptautiniuose projektuose.

VERTINIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

Vertinimo metu komisija bendru sutarimu skyrė balus kiekvienam jaunimo politikos rodikliui (nuo 1 iki 5; 0 buvo rašomas, jei tokio rodiklio išmatuoti buvo neįmanoma). Žemiau pateikiama bendra rodiklių vidurkių suvestinė, atspindinti jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimą konkrečioje savivaldybėje. Toliau grafikais detalizuojamas kiekvienos metodikos dalies vertinimas, atspindint silpnąsias ir stipriąsias jaunimo politikos įgyvendinimo puses bei pateikiant praktines rekomendacijas situacijos gerinimui. **Detalūs kiekvieno vertinimo kriterijaus aprašai pateikti aukščiau esančioje dokumento dalyje.**

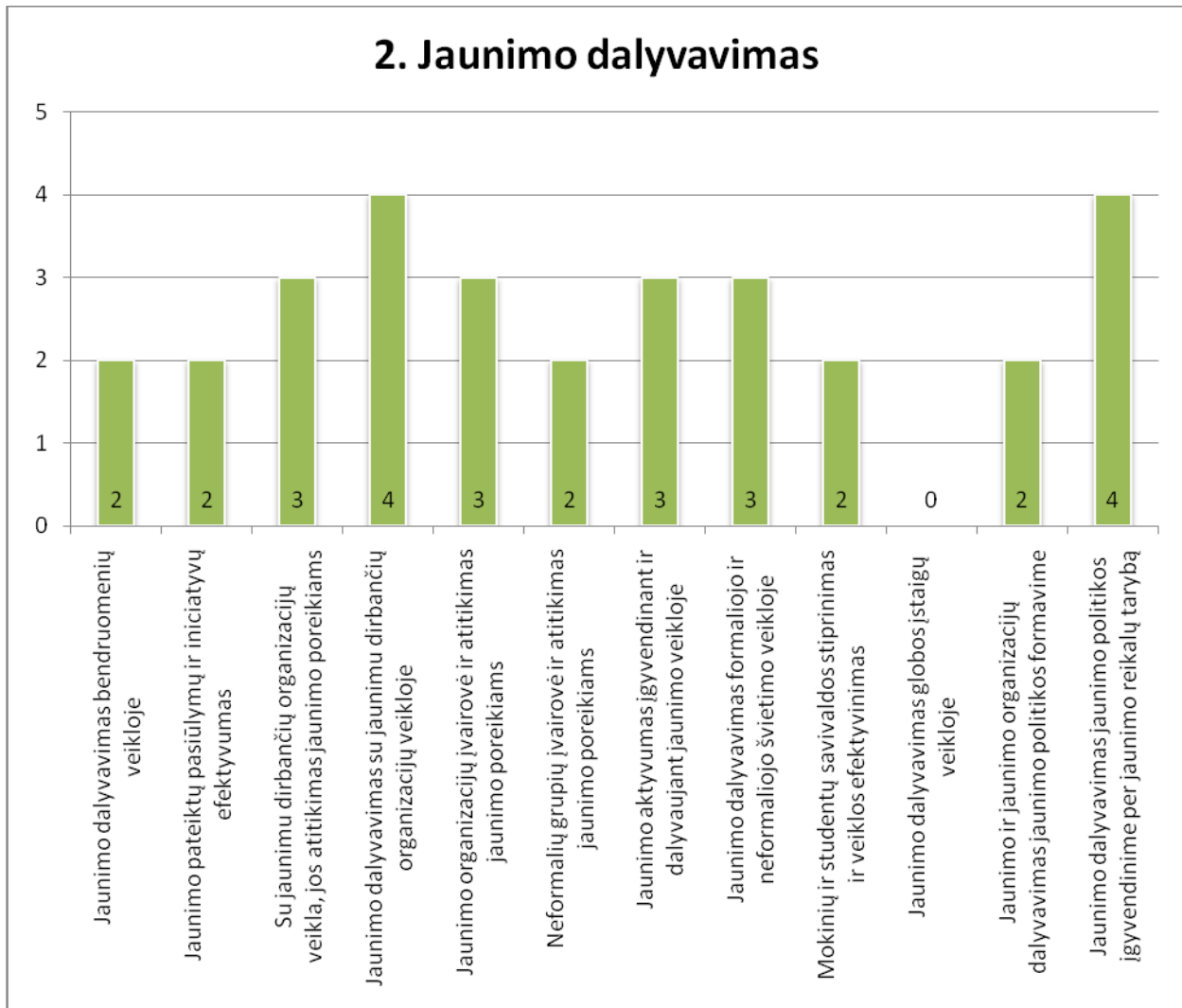
1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas

Vertinant jaunimo politikos formavimą ir įgyvendinimą reiktų išskirti vieną esminę problemą - rajone neegzistuoja eilė su jaunimo politika susijusių planavimo dokumentų. Nėra jaunimo politikos strategijos, jaunimo politikos įgyvendinimo programos, JRK ir JRT veiklos planų. Tokia situacija neleidžia į jaunimo veiklą žiūrėti kryptingai ir matyti ją ilgalaikėje perspektyvoje. Rekomenduojama sukurti jaunimo politikos įgyvendinimo programą, JRK ir JRT veiklos planus.

Analizuojant jaunimo organizacijų atstovų skyrimo į JRT paaiškėjo, kad jaunimo atstovai skiriami visuotinio jaunimo organizacijų susirinkimo metu. Tuo pačiu vertintojų grupė pasigenda aktyvesnio jaunimo dalyvavimo JRT, egzistuoja dažna jaunimo atstovų kaita. Būtina inicijuoti asocijuotos jaunimo struktūros atsiradimą rajone, kuri galėtų greičiau ir lanksčiau reaguoti į jaunimo dalyvavimo ar nedalyvavimo JRT veikloje pokyčius.

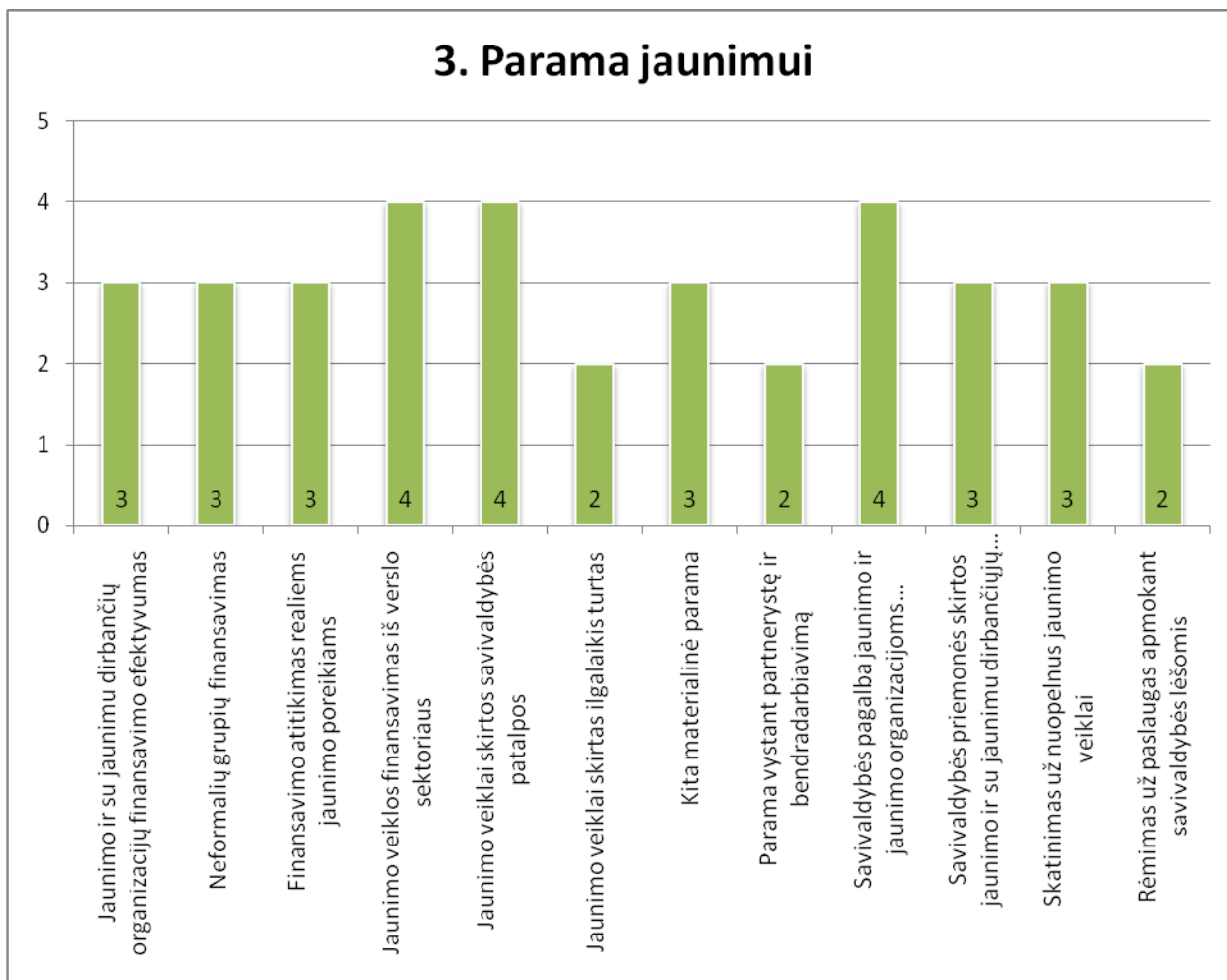
Į jaunimo politikos įgyvendinimą rajone puikiai įsijungia jaunimo centras per pastaruosius du metus įgyvendinęs eilę efektyvių projektų. Rekomenduojama ir toliau taip kryptingai vykdyti veiklas bei perduoti jaunimo centrui vis daugiau funkcijų ir atsakomybių.

Kaip didžiausią problemą jaunimo dalyvavimo srityje tyrėjų grupė mato jaunimo nedalyvavimą bendruomenių veikloje, mokinių savivaldoje ir neformaliųjų grupių veikloje. Įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybės turėtų atkreipti dėmesį į neformaliųjų grupių ir bendruomenių jaunimą, nes, pasak vertintojų grupės, jaunimas mieliau dalyvauja neformaliųjų grupių veikloje nei formaliųjų jaunimo organizacijų veikloje. Siūloma aktyvinti neformaliųjų grupių veiklą inicijuojant informacinę kompaniją ir surengti jaunimo bendruomenių forumą. Kalbant apie jaunimo dalyvavimą mokinių ir studentų savivaldoje, pirmiausia reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagrindinė jaunimo veikla koncentruojasi mokyklose. Rekomenduojama stiprinti mokinių savivaldų veiklą sukuriant mokymo instrumentus mokyklų aktyvui, galinčius padėti efektyvinti mokinių tarybų veiklą.

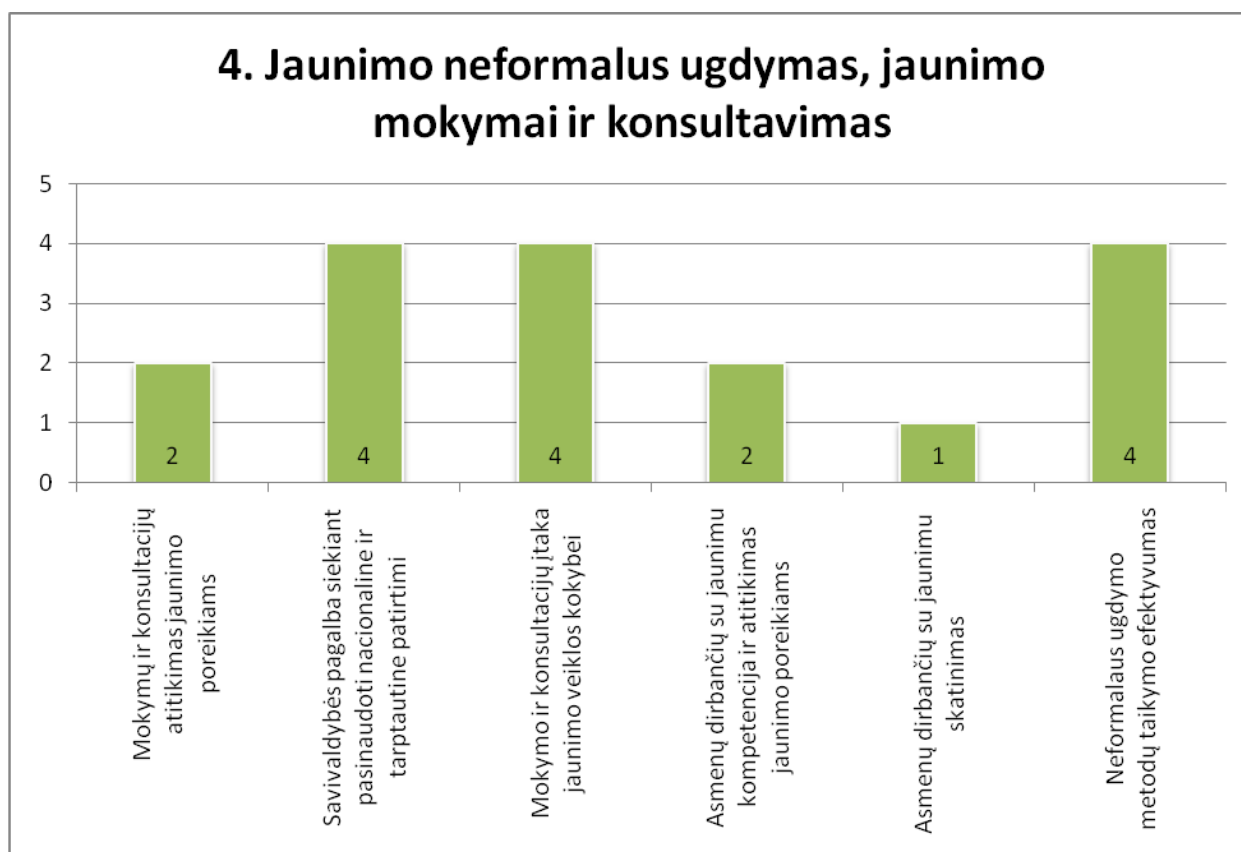
Siekiant parodyti rajono jaunimui galimybes veikti, siūloma jaunimo centrui tapti katalizatoriumi organizuojant daugiau ir didesnių tęstinių iniciatyvų jaunimui arba aktyvinti nacionalinių renginių įgyvendinimą rajoniniu lygiu.

Jaunimas ir jaunimo organizacijos nėra įtraukiamos į jaunimo politikos formavimą. Tam iš dalies kliudo asocijuotos jaunimo struktūros nebuvimas. Kaip viena iš rekomendacijų, asocijuotos jaunimo organizacijų struktūros įkūrimas, buvo nurodyta pirmoje rekomendacijų dalyje. Siekiant įtraukti jaunimą į politikos formavimą pirmiausia reiktų imtis priemonių, kurios supažindintų jaunimo organizacijas su galimybėmis veikti jaunimo politikos srityje, kviesti į posėdžius, inicijuoti viešus klausimų svarstymus.

Vienas įdomiausių rodiklių šioje tyrimo dalyje yra parama vystant partnerystę ir bendradarbiavimą. Šis rodiklis įvertintas silpnai, tačiau po juo slepiasi didelės galimybės. Būtinai glaudesnis savivaldybės ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimas teikiant projektus nacionaliniams konkursams nes tyrimas taip pat rodo, kad organizacijos į rajoną pritraukė 187 326 lt. Didinant bendradarbiavimą teikiant projektus būtų galima pozityviai koreguoti projektų turinį ir kontroliuoti projektų įgyvendinimą. Palyginus iš fondų pritrauktas lėšas savivaldybė galėtų skirti papildomų lėšos tokių projektų kofinansavimui.

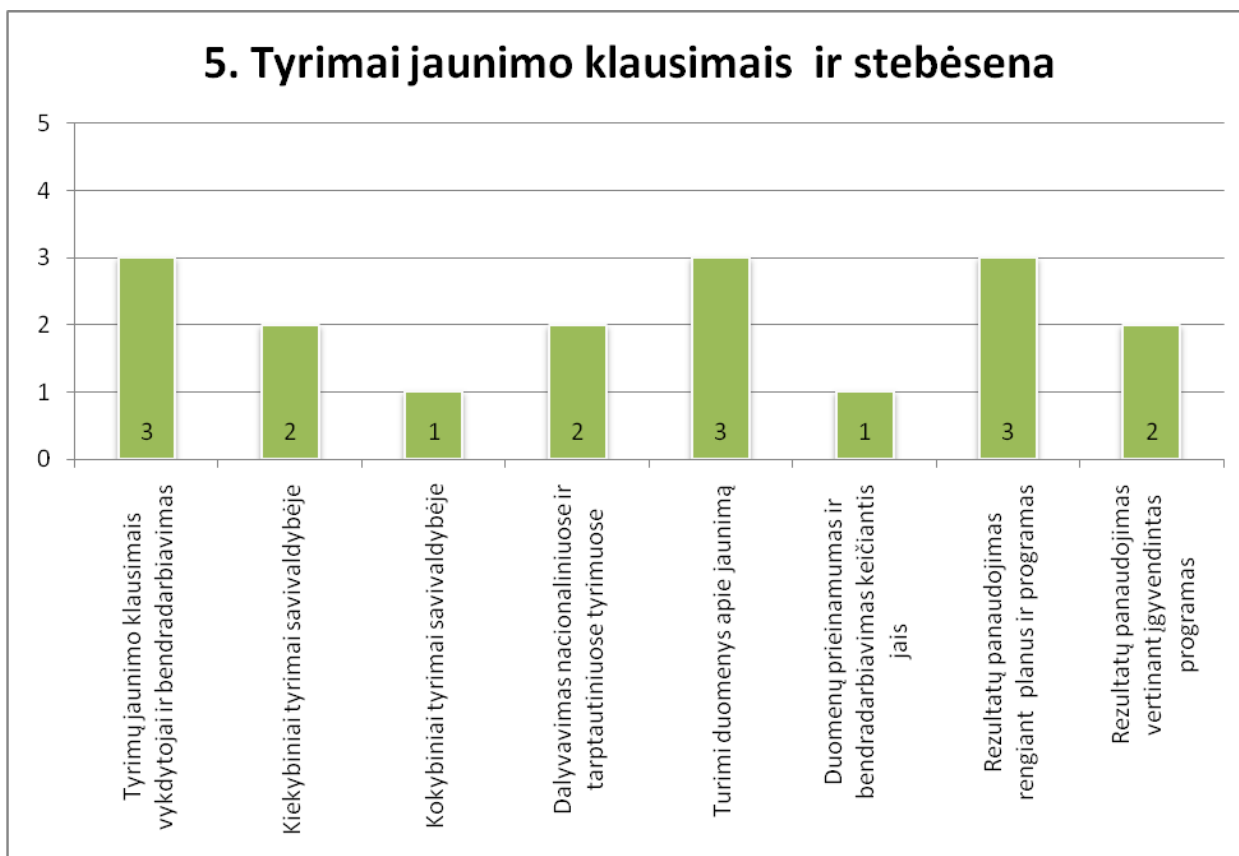
Vidutiniškai vertinama jaunimo finansavimo sritis galėtų tobulėti, jeigu atsirastų konkursinis finansavimas jaunimo projektams, tuomet savivaldybė aiškiau nubrėžtų jaunimo veiklos prioritetus ir sukurtų aiškią ir skaidrią finansavimo sistemą.

Tiriant jaunimo neformalaus ugdymo, jaunimo mokymų ir konsultavimo temą prasčiausiai įvertinta asmenų dirbančių su jaunimu kompetencijų ir jų atitikimo jaunimo poreikiams dalis bei jų skatinimas.

Blogiausia, kad su jaunimu dirbantys asmenys neidentifikuoja jaunimo, kaip specifinės grupės, todėl būtina šviesti su jaunimu dirbančius asmenis apie jaunimo politiką, jaunimą, kaip išskirtinę socialinę grupę su savo specifika, darbo metodais. Taip pat informuoti apie galimybes jaunimui dalyvauti jaunimo organizacijų veikloje. Siekiant užsibrėžtų tikslų išleisti metodinę medžiagą, organizuoti mokymus su jaunimu dirbantiems darbuotojams, taip pat pagalvoti apie jų skatinimą (1 balas).

Rajone nėra atlikta mokymų ir konsultacijų atitikimo jaunimo poreikiams tyrimo, todėl negalima identifikuoti nei poreikio, nei laukiamų pokyčių. Rekomenduojama organizuoti nuoseklius NVO vadybos mokymus apimančius planavimo, motyvavimo, žmogiškųjų išteklių ir komunikacijos temas ir praktiškai įvertinti temų aktualumą ir pokyčius organizacijose.

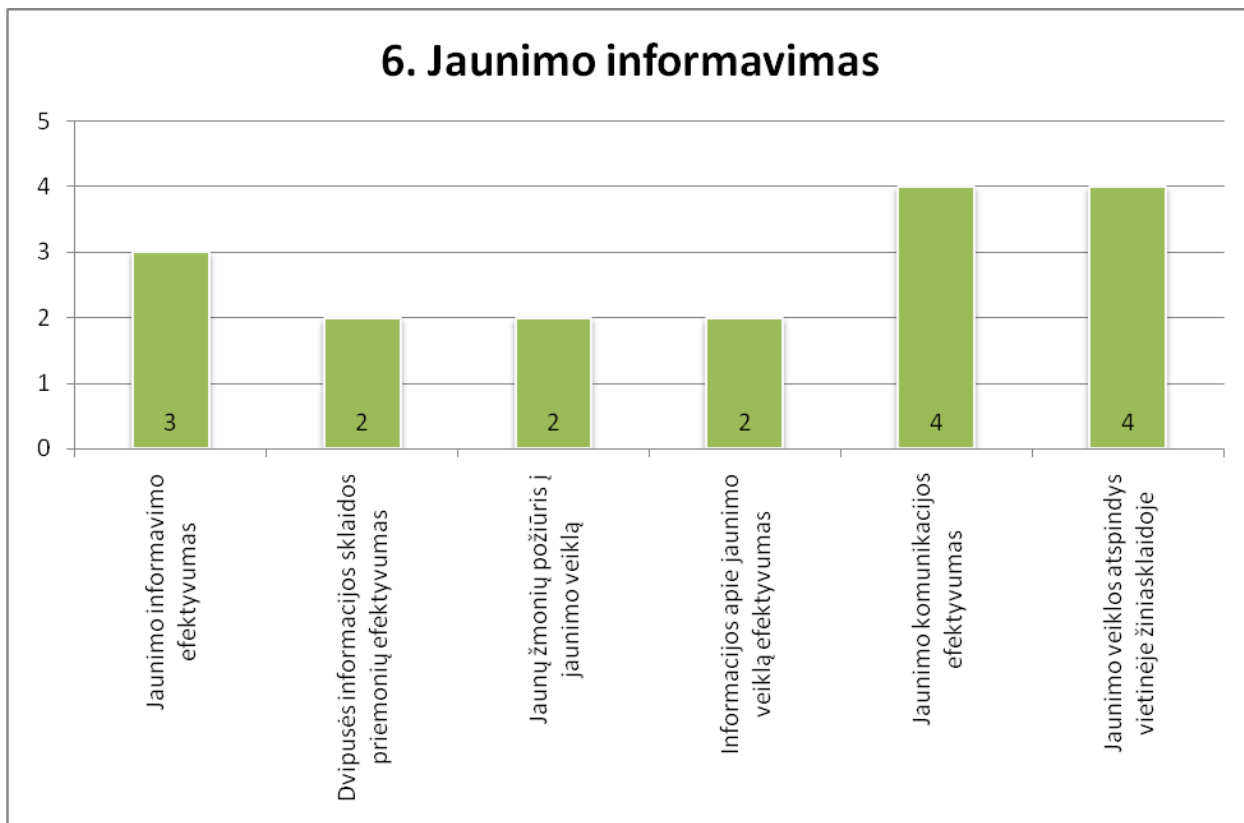

Jaunimo tyrimų ir stebėsenos dalis savivaldybėje vertinama silpnai (2,3 balo). Tam įtaką daro tai, kad savivaldybėje nėra atliekami periodiniai tyrimai, kurie tirtų jaunimo politikos padėtį ir pokyčius. Rajone yra atlikta eilė nacionaliniu lygiu inicijuotų regioninių tyrimų, tačiau jie nėra pilnai išnaudojami

rengiant planus ir programas, jau nekalbant apie jų panaudojimą vertinant rezultatus. Rekomenduojama savarankiškai sukurti pagrindinių tiriamųjų sričių klausimynus ir įgyvendinti periodinius tyrimus rajone.

Rajone nėra atlikta kokybinių tyrimų, todėl rekomenduojama savivaldybei nusprendus aktyvinti neformalių grupių ir bendruomenių jaunimo veiklas prieš tai atlikti kokybinius šių grupių tyrimus.

Situaciją vertinant tyrimus blogina ir tai, kad turimi tyrimai ir duomenys nėra viešai prieinami, todėl rekomenduojama turimus tyrimų duomenis paskelbti viešai ir rezultatus pristatyti suinteresuotoms grupėms.

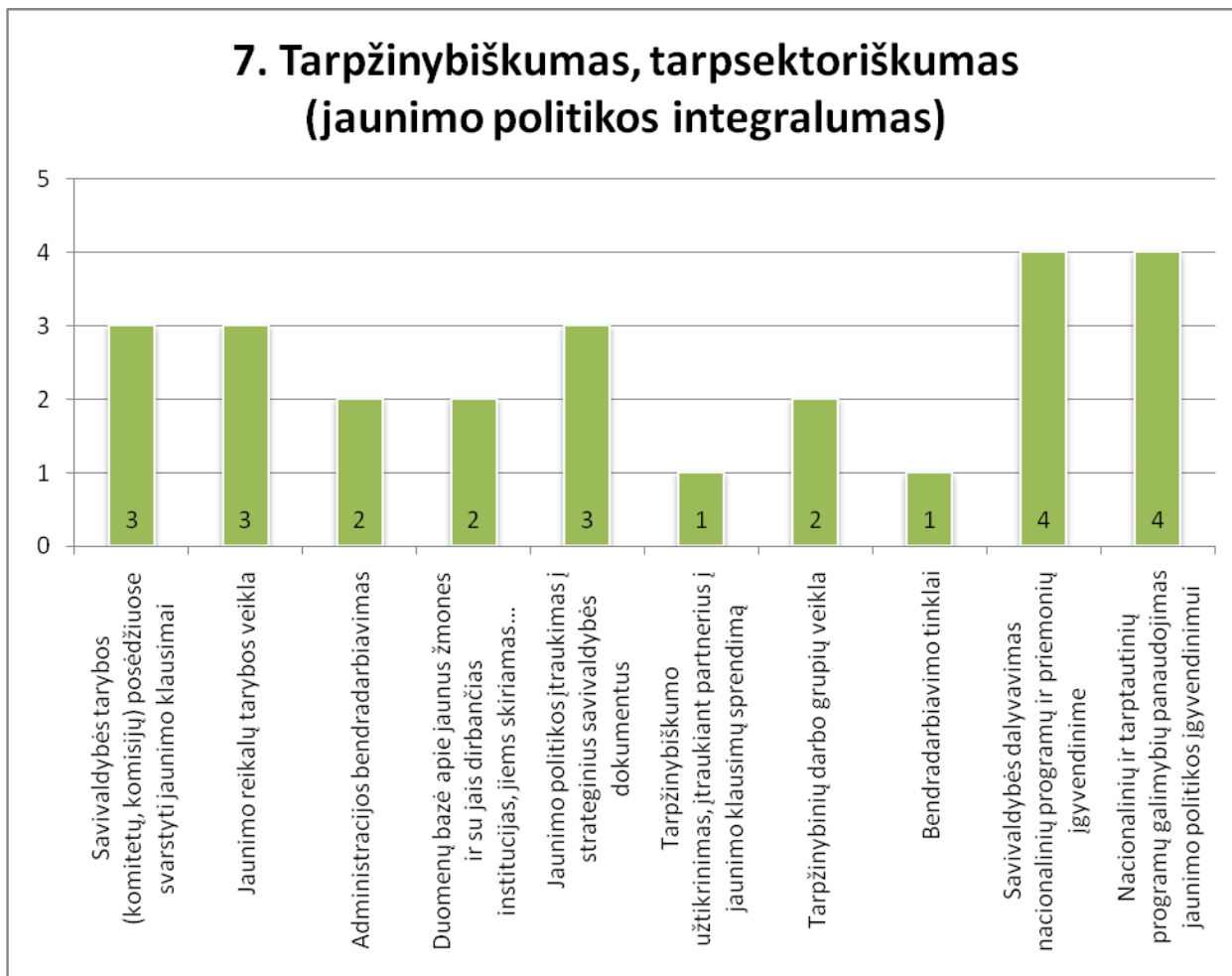
Bendrai jaunimo informavimo dalis rajone įvertinta beveik aukščiausiu balu palyginti su kitomis dalimis (3,5), tačiau čia egzistuoja dvi sudedamosios dalys - jaunimo informavimo apie savo veiklą dalis ir valdžios institucijų informavimo dalis.

Vertinant jaunimo organizacijų komunikacijos efektyvumą (4 balai), jaunimas turėtų ieškoti įvairesnių būdų komunikacijai, nes internetiniai tinklalapiai nėra panacėja, socialiniai tinklai padės

išlakyti dėmesį, bet įtraukti į aktyvią jaunimo veiklą nepadės. Turėtų atsirasti patrauklios formos pranešant apie save, kaip atvirų durų dienos, praktiniai užsiėmimai ir panašiai.

Informacijos apie jaunimo veiklą efektyvumas įvertintas 2 balais, nes neaiškus savivaldybės leidžiamų kalendorių ir skrajučių komunikacinis tikslas - ar norima informuoti ar priminti apie organizacijas. Rekomenduojama informuojant apie jaunimo veiklą aiškiai apibrėžti tikslus ir pasirinkti patraukliausias priemones informuoti jaunimą, tokias kaip ėjimas į mokyklas, jaunimo veiklos simuliacijų organizavimas, jaunimo veiklos pristatymas per mobilų jaunimo centrą.

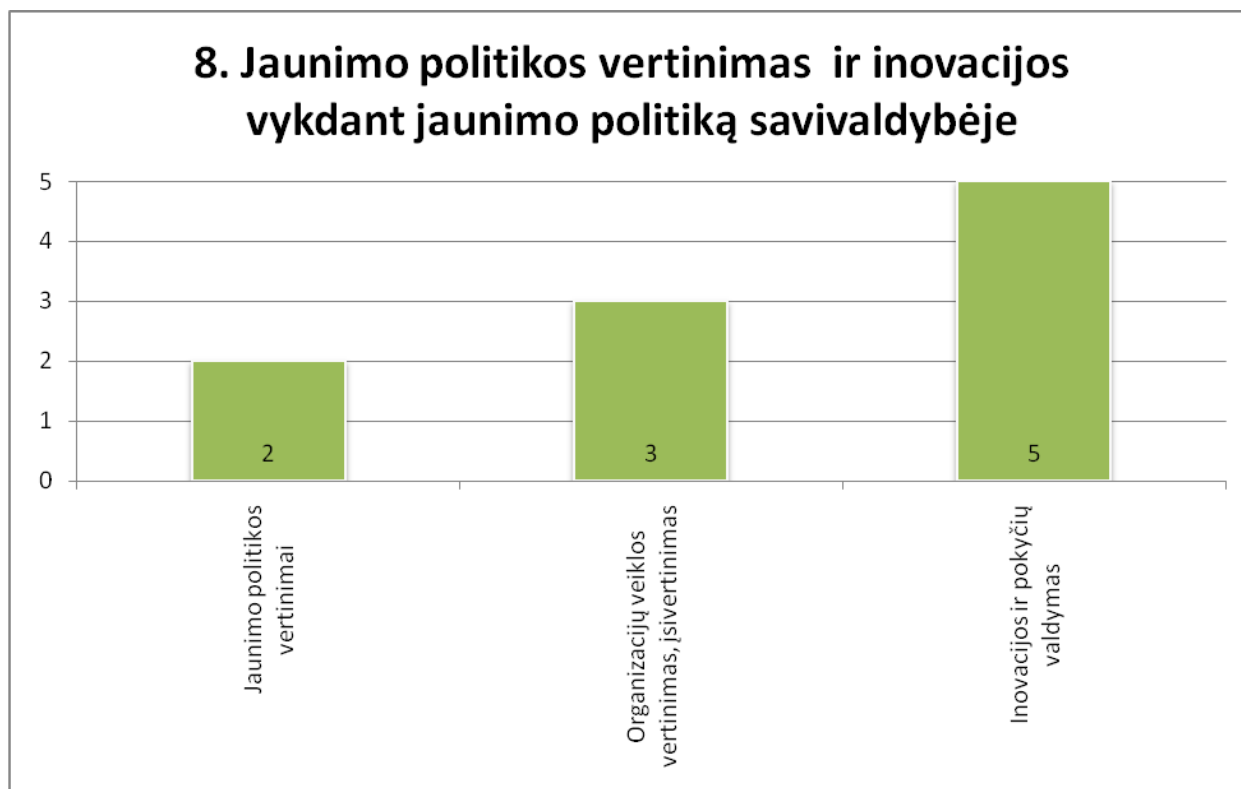
Siekiant jaunimą aktyviau įtraukti į sprendimų priėmimą arba jaunimo politikos formavimą (Dvipusės informacijos sklaidos priemonių efektyvumas vertinamas 2 balais), rekomenduojama patrauklia forma informuoti jaunimą apie savivaldybės veiklą ir su jaunimu susijusių klausimų svarstymus. Organizuoti aktyvias informavimo priemones - konkursus, kad pats jaunimas domėtusi savivaldybės ir jaunimo veikla, ruošų fotografijų serijas, rašytų rašinius, kurtų video reportažus ir panašiai.

Didžiausia problema sprendžiant su jaunimu susijusius klausimus iškyla užtikrinant tarpžinybiškumą ir įtraukiant partnerius į jaunimo klausimų sprendimą, todėl reiktų glaudesnio savivaldybės administracijos bendradarbiavimo, socialinių partnerių įtraukimo, taip pat nepamirštant verslo ir žiniasklaidos atstovų. Rekomenduojama į JRT posėdžius bent kartą į metus pakviesti suinteresuotas grupes ir pristatyti jiems jaunimo veiklą, iškylančias problemas bei kartu ieškoti sprendimų ir tuos sprendimus kartu įgyvendinti.

Kritiškai buvo įvertinta duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas (2 balai), todėl rekomenduojama sukurti sistemą, kurioje būtų kaupiama informacija apie jaunus žmones ir su jais dirbančias institucijas. Toks žemėlapis padėtų matyti bendrą rajono situaciją ir sekti priimamų sprendimų poveikį.

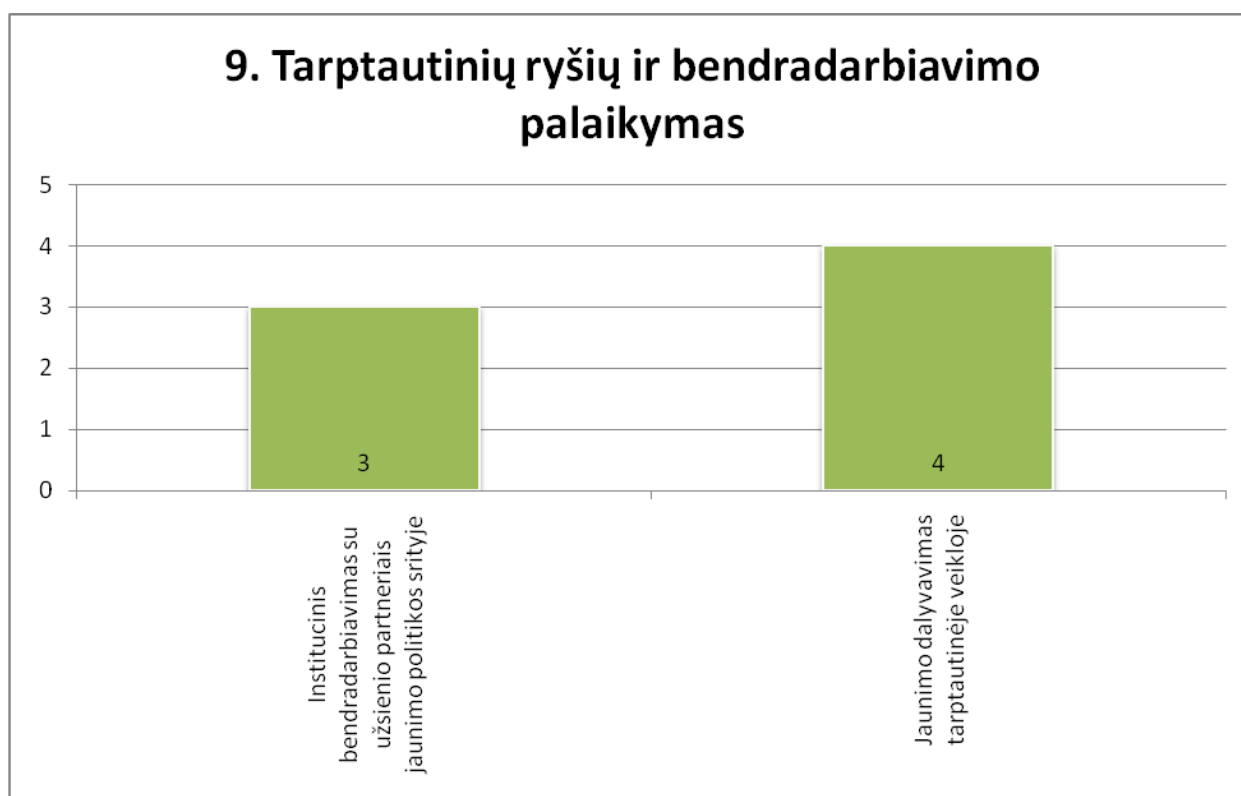
Savivaldybės dalyvauja nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime (4 balai). Rekomenduojama toliau taip pat kryptingai įgyvendinti vykdomas iniciatyvas.

Aukščiausiai rajone įvertinta jaunimo politikos vertinimo ir inovacijų vykdant jaunimo politiką tema (4 balai) rajono jaunimo politiką priskiria prie novatoriškų ir progresyvių jaunimo politikos arealų.

Rajone egzistuoja organizacijų veiklos vertinimo ir įsivertinimo užuomazgos (3 balai). Siekiant šioje srityje padaryti proveržį, su jaunimu dirbantys asmenys turėtų padėti jaunimui kritiškai pažiūrėti į jų veiklą ir nukreipti juos tinkama linkme motyvuojant veikti jaunimo organizacijose. Tai gali vykti reguliarių pokalbių pagalba, sisteminant informaciją apie organizacijas.

Savivaldybėje yra diegiamos inovacijos ir valdomi pokyčiai (5 balai), todėl rekomenduojama ir toliau sėkmingai diegti inovacijas ir dalyvauti nacionaliniuose projektuose.

Vertinant tarptautinius ryšius ir bendradarbiavimo palaikymą, reiktų išskirti jaunimo dalyvavimo tarptautinėje veikloje dalį (4 balai), nes jaunimas puikiai pasinaudoja kitų kuriamomis galimybėmis dalyvauti šioje veikloje. Rekomenduojama ir toliau taip efektyviai tęsti veiklą, tačiau rajono jaunimas galėtų aktyviau išnaudoti tarptautinio bendradarbiavimo (3 balai) teikiamas galimybes ir patys įgyvendinti tarptautinius projektus.

PRIEDAI

1. 2007 m. vasario 15 d. Viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro steigimo aktas, patvirtintas Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-082, 1 lapas;
2. 2007 m. vasario 15 d. Viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro įstatai, patvirtinti Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-082, 6 lapai;
3. 2010 m. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės aplinkos ekonomikos ir verslo bei pilietinės iniciatyvos skatinimo programos patvirtinimo“ Nr. T1-35, 1 lapas;
4. 2010 m. vasario 18 d. Ekonomikos ir verslo bei pilietinės iniciatyvos skatinimo programos aprašymas, patvirtintas Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-35, 9 lapai;
5. 2010 m. kovo 10 d. Telšių rajono savivaldybės direktoriaus įsakymas „Dėl vyriausiojo specialisto (Jaunimo reikalų koordinatoriaus) pareigybės aprašymo, pareigybės lygio ir kategorijos patvirtinimo“ Nr. A1-328, 2 lapai;
6. 2009 m. balandžio 23 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl pritarimo Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos 2008 metų veiklos ataskaitai“ Nr. T1-170, 3 lapai;
7. 2010 m. balandžio 22 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl pritarimo Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos 2009 metų veiklos ataskaitai“ Nr. T1-129, 3 lapai;
8. 2006 m. rugpjūčio 24 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro įsteigimo“ Nr. 344, 1 lapas;
9. 2007 m. vasario 15 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl S. Pilitauskaitės skyrimo į direktoriaus pareigas ir įgaliojimų suteikimo“ Nr. T1-080, 1 lapas;
10. 2009 m. balandžio 23 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl lėšų projektams finansuoti paskirstymo tvarkos patvirtinimo“ Nr. T1-175, 7 lapai;
11. Vyr. specialistė Zenaida Pikiotienė, Jaunimo reikalų koordinavimas, 2 lapai;
12. Vyr. specialistė Zenaida Pikiotienė, 2009 m. veiklos ataskaita, 4 lapai;
13. 2005 m. spalio 27 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono jaunimo politikos koncepcijos patvirtinimo“ Nr. 408, 2 lapai;
14. 2007 m. kovo 15 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų tarybos nuostatų patvirtinimo“ Nr. T1-122, 1 lapas;

15. 2010 m. vasario 18 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės programos kultūros, jaunimo ir sporto politikos įgyvendinimas patvirtinimo“ Nr. T1-36, 8 lapai;
16. 2009 m. sausio 29 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl pritarimo bendradarbiavimui rengiant projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas, įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“ Nr. T1-10, 1 lapas;
17. 2007 m. balandžio 26 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos patvirtinimo“ Nr. T1-043, 1 lapas;
18. 2006 m. spalio 19 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos Telšių rajono Varnių seniūnijos kultūros centro pavadinimo pakeitimo“ Nr. 431, 3 lapai;
19. 2006 m. rugsėjo 21 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro buveinės“ Nr. 389, 1 lapas;
20. 2007 m. kovo 1 d. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl VšĮ Telšių jaunimo centro direktoriaus pareigybės pareiginių nuostatų patvirtinimo“ Nr. A1- 273, 2 lapai;
21. 2007 m. vasario 15 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro steigimo akto ir įstato patvirtinimo“ Nr. T1- 082, 1 lapas;
22. 2010 m. gegužės 10 d. Viešosios įstaigos Telšių jaunimo centro „Dėl 2009 metų jaunimo centro veiklos ataskaitos pateikimo“ R6-1310, 5 lapai.

KITI INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. 2010 m. kovo 1 d., Jolita Buzaitytė-Kašalynienė, Aušra Kazlauskienė, Angelė Tamulevičiūtė, Jaunimo problematikos tyrimo Jonavos, Kelmės, Skuodo, Telšių, Lazdijų rajonų ir Šiaulių, Klaipėdos miestų savivaldybėse ataskaita, Bendra tyrimo ataskaita;
2. 2009 m. Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse tyrimas, II dalis, Jaunimo informavimo apie jaunimo politiką septyniose savivaldybėse tyrimas, tyrimo ataskaita;
3. 2010 m. A. Kazlauskienės ir A. Tamulevičiūtės Jaunimo problematikos tyrimo Telšių rajono savivaldybėje ataskaita.